

DREAM

Danish Research institute for
Economic Analysis and Modelling

DREAM

Ny ferielov og indefrysning af lønmodtagernes feriemidler

Skøn over formue og udbetalinger i fond for tilgodehavende feriemidler

Jonas Zangenberg Hansen

September 2020

Ny ferielov og indefrysning af lønmodtager- nes feriemidler

©DREAM

September 2020

Rapporten er udarbejdet for
LD Fonde

Forfatter:

Jonas Zangenberg Hansen

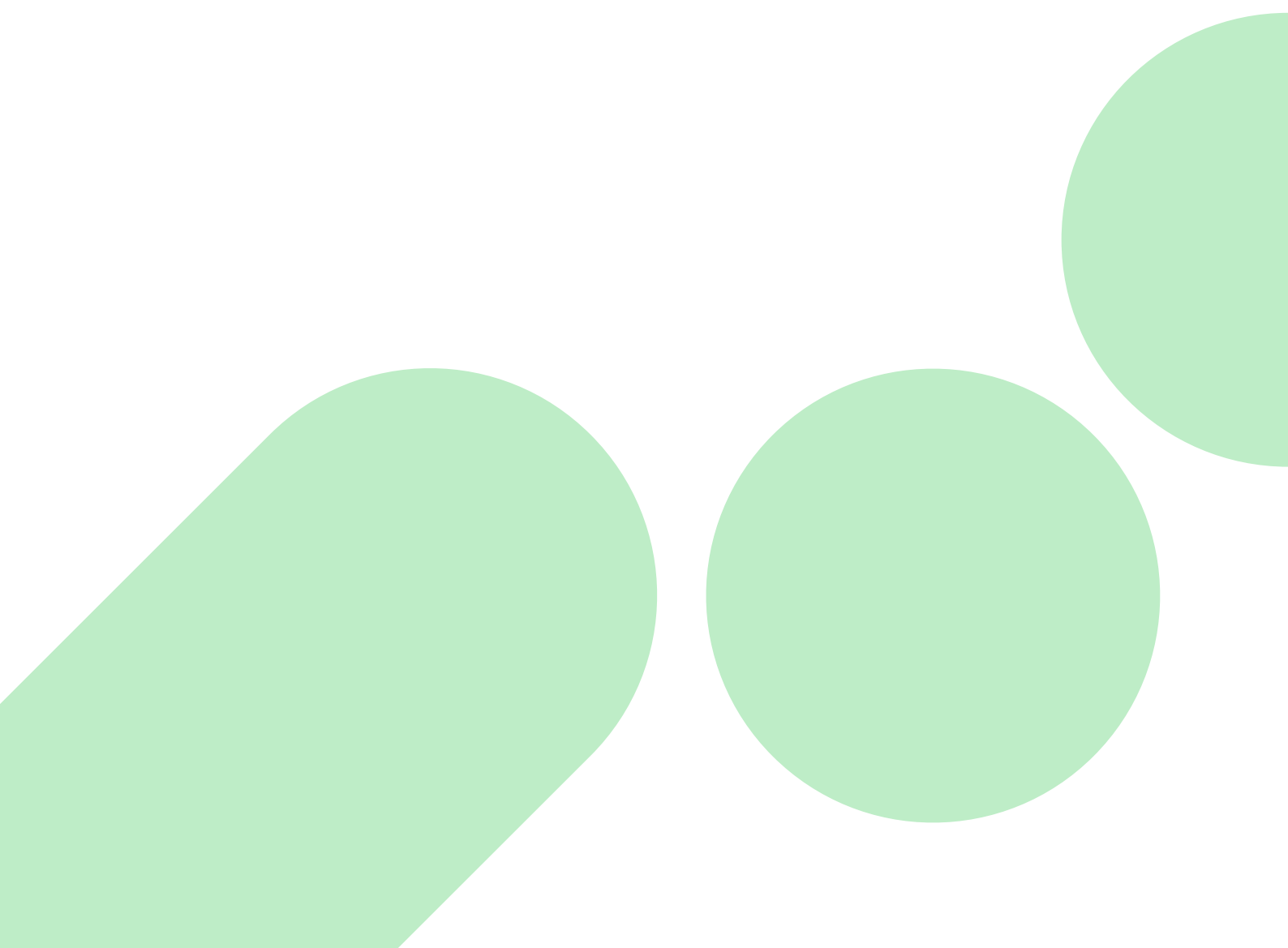
Rapporten er udgivet til digital brug og kan
hentes på www.dreamgruppen.dk

Ny ferielov og indefrysning af lønmodtagernes feriemidler

Skøn over formue og udbetalinger i fond for tilgodehavende feriemidler

Jonas Zangenberg Hansen

September 2020

Forord

DREAM har udviklet en model til fremskrivning af medlemsbestand og formueudvikling i fonden Lønmodtagernes Feriemidler, der forvaltes af LD Fonde. I fonden indefrysnes værdien af op til fem ugers ferie. Midlerne udbetales til lønmodtageren, når vedkommende forlader arbejdsmarkedet, dog kan lønmodtageren vælge at få en del af feriemidlerne førtidigt udbetalt i efteråret 2020.

I rapporten opgøres værdien af de feriemidler, som indefrysnes. Der sker en særskilt opgørelse af den andel af midlerne, som kan udbetales i efteråret 2020. Desuden fremskrives udviklingen i fondens formue herunder vurderes størrelsen af førtidig udbetaling i efteråret 2020.

Rapporten dokumenterer modellen og dermed fremskrivningens metoder og datagrundlag. Desuden udføres en række fremskrivninger med alternative forudsætninger. Disse har til formål at illustrere fremskrivningens følsomhed i forhold til andre forudsætninger.

Rapporten er en opdatering af en lignende analyse udført i sommeren 2018. Opdateringen består i, at der anvendes et nyere datagrundlag, der giver en mere retvisende opgørelse af feriemidler optjent i den relevante periode. Desuden er fremskrivningerne i nærværende rapport ajourført, så den skønnede effekt af regelændringer vedtaget efter 2018 inkluderes. Væsentligst i denne sammenhæng er muligheden for førtidig udbetaling i efteråret 2020.

Analysen udføres på data stillet til rådighed af Danmarks Statistik. DREAM har på baggrund heraf dannet det datagrundlag, fremskrivningen baseres på.

København, 1. september 2020

Indhold

1.	Indledning	6
2.	Baggrund for Feriemiddelfonden	7
2.1	Overgang til ny ferielov	7
2.2	Feriemiddelfonden.....	9
3.	Optjent feriebetaling i eksisterende ferieordninger	11
3.1	Feriebetaling i optjeningsperioden	11
3.2	Anvendt data, opgørelsesmetoden og usikkerhedsfaktorer	17
4.	Fremskrivning af formue i Feriemiddelfonden.....	21
4.1	Fremskrivningsprincip	21
4.2	Grundfremskrivning	23
4.3	Alternativt scenarie	35
4.4	Kombinerede scenarier	39
5.	Forudsætninger for skøn over formueudvikling	44
5.1	Udbetalinger til fondsferiedage	44
5.2	Ordinære udbetalinger fra Feriemiddelfonden	45
5.3	Indbetalinger fra arbejdsgiverne	48
5.4	Forrentning af tilgodehavende feriemidler	51
6.	Konklusion.....	54
7.	Referencer	55
A.	Pengestrømme i Feriemiddelfonden	56

1. Indledning

Analysen omhandler de feriemidler, som ved overgang til ny ferieordning indefrysnes i en fond. Dels belyses det, hvor stort et beløb de samlede feriemidler udgør. Dels fremskrives udviklingen i formuen herunder førtidig udbetaling i efteråret 2020.

Fra september 2020 indføres samtidighedsferie, hvor lønmodtagere optjener og afholder deres ferie over samme periode.

Ved overgang til den nye ferieordning vil lønmodtageren have ret til dobbelt ferie. Der er derfor indført en overgangsordning fra gammel til ny ferielov. Her "indefrysnes" værdien af fem ugers ferie, som i stedet udbetales til lønmodtageren, når vedkommende forlader arbejdsmarkedet. Efter anmodning kan lønmodtageren vælge at få en del af feriemidlerne førtidigt udbetalt i efteråret 2020.

Lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler administreres af en særlig fond, Lønmodtagernes Fond for Tilgodehavende Feriemidler (herefter Feriemiddelfonden), der etableres under LD Fonde. LD Fonde vil stå for kapitalforvaltning af de tilgodehavende feriemidler, der er indbetalt til fonden.

Formålet med denne undersøgelse er at belyse, hvor stort et beløb de samlede indefrosne feriemidler udgør. Den del af beløbet, som kan udbetales i efteråret 2020, opgøres særskilt. Den initiale sum af tilgodehavende feriemidler opgøres på baggrund af data for lønudbetalinger i de første syv måneder af optjeningsperioden. Feriemidler optjent i de resterende fem måneder skønnes ud fra den ventede udvikling i beskæftigelsen.

Der foretages et skøn over, hvor mange lønmodtagere, der vælger førtidig udbetaling i efteråret 2020. Herefter fremskrives den resterende formue i Feriemiddelfonden, idet der skønnes over årlige afkast og udbetalinger. Der skelnes mellem indefrosne beløb indbetalt til Feriemiddelfonden og indefrosne feriemidler, som Feriemiddelfonden har til gode ved arbejdsgiverne. Herunder opgøres fondens udlæg til førtidig udbetaling i efteråret 2020, hvoraf en del af beløbet først indbetales fra arbejdsgiverne efterfølgende.

Analysen er en opdatering af en tilsvarende undersøgelse udført i sommeren 2018, jf. Zangenberg Hansen (2018). I nærværende analyse opgøres de indefrosne midler på faktiske lønudbetalinger i optjeningsperioden, ligesom fremskrivningens datagrundlag er opdateret til det senest tilgængelige data. Desuden opdeles feriemidlerne efter, hvorvidt de kan udbetales førtidigt eller ej. Yderligere fremskrives Feriemiddelfondens udlæg til førtidig udbetaling.

Undersøgelsen er organiseret som følger: I det følgende kapitel gives en oversigt over Feriemiddelfondens baggrund samt en beskrives af de væsentligste begivenheder i fonden. Kapitel 3 beskriver, hvordan den samlede feriebetaling, som vil skulle administreres af Feriemiddelfonden, opgøres til at udgøre i størrelsesordenen 110,8 mia. kr. I kapitel 4 præsenteres fremskrivninger af fondens formueudvikling. Der vises et grundforløb og en række alternative fremskrivninger, der illustrerer betydningen frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne og betydningen af udbetalingsadfærd blandt fondens medlemmer. Kapitel 5 indeholder en beskrivelse af de forudsætninger, som ligger til grund for fremskrivningerne. Undersøgelsen afsluttes med en konklusion i kapitel 6.

2. Baggrund for Feriemiddelfonden

Med den nye ferielov indføres samtidighedsferie, hvorfor lønmodtagerne i en overgangsperiode vil have ret til dobbelt ferie. En overgangsordning sikrer, at op til fem ugers ferie indefrysnes. Beløbet vil som udgangspunkt blive udbetalt, når lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet. I efteråret 2020 er der dog mulighed for at få en del af de indefrosne feriemidler førtidigt udbetalt.

I oktober 2017 sikrede en bred aftale i Folketinget, at der fra september 2020 indføres samtidighedsferie, hvor lønmodtagere optjener og afholder deres ferie over samme periode. Samtidighedsferie erstatter det nuværende princip om forskudt ferie, hvor lønmodtageren optjener ferie i kalenderåret, men at ferien først kan afholdes året efter. Det vedtagne princip om samtidighedsferie følger anbefalingerne fra det nedsatte ferielovsudvalg, som indeholdt arbejdsmarkedets parter, jf. Ferielovsudvalget (2017).

Det følgende afsnit beskriver overgangen til ny ferielov nærmere. Hovedelementet i overgangsordningen indebærer, at en del af lønmodtagernes feriemidler tilbageholdes i en fond, som forrenter midlerne, til de udbetales ved tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Nærværende undersøgelse omhandler formueudviklingen i denne fond. De væsentligste begivenheder i fonden beskrives i afsnit 2.2. Blandt andet åbnes der i efteråret 2020 for, at en del af de indefrosne feriemidler kan udbetales.

2.1 Overgang til ny ferielov

Når den nye ferielov træder i kraft, vil en lønmodtager både have optjent ferie i det foregående år i henhold til den gamle ferielov, plus lønmodtageren løbende optjener ferie under den nye lov om samtidighedsferie.

Lønmodtageren vil derfor have ret til dobbelt ferie, hvilket kan være u hensigtsmæssigt for både samfundsøkonomien og arbejdsgiverne. Der er derfor vedtaget en overgangsordning, hvor en del af lønmodtagerens feriemidler indbetales på en pensionslignende opsparing. De opsparede feriemidler udbetales som udgangspunkt som en engangssum ved tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Dog er der givet mulighed for, at lønmodtagerne efter anmodning kan få en del af de opsparede midler udbetalt i efteråret 2020.

Overgangsordning

Ved overgang til den nye ferieordning med samtidighed vil lønmodtageren under de gældende regler have optjent ferie, som endnu ikke er afholdt. Samtidig vil lønmodtageren efter overgangstidspunktet begynde at optjene ferie efter de nye regler, hvor ferien kan afholdes samtidig med, den optjenes. Herved ville lønmodtageren i det første år med samtidighedsferie have ret til dobbelt ferie (10 uger).

Ferielovsudvalget argumenterer for, at det vil have store effekter for både samfundsøkonomien og arbejdsgiverne, hvis lønmodtagerne i overgangsåret til nye ferieordning bevarer den ret til ferie, de har optjent. For eksempel vil dobbelt feriebetaling hæmme arbejdsgivernes likviditet. Afholdelse af op mod ti ugers ferie over ét år vil dæmpe produktionen og kan give arbejdsgiverne problemer med at skaffe den nødvendige arbejdskraft.

For at afhjælpe problemer ved overgangen fra gammel til ny ferielov – som træder i kraft per 1. september 2020 – er vedtaget en overgangsordning. Overgangsordningen betyder, at ferie optjent under den gamle ferieordning i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020 "indefrysnes", dvs. feriedage optjent i perioden kan hverken afholdes eller udbetales.

Værdien af lønmodtagerens feriemidler indbetales i stedet til en særlig fond. De tilgodehavende feriemidler udbetales til lønmodtageren, når vedkommende forlader arbejdsmarkedet. Det svarer til, at man under den hidtidige ferieordning udbetalte det sidste års optjente ferie, når lønmodtageren pensioneres. For at sætte gang i privatforbruget og dermed den økonomiske aktivitet er der givet mulighed for, at feriemidler optjent i perioden 1. september 2019 til 31. marts 2020 kan udbetales i efteråret 2020.

Lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler administreres af en særlig fond, Lønmodtagernes Fond for Tilgodehavende Feriemidler (herefter kaldet Feriemiddelfonden), der etableres under LD Fonde. LD Fonde vil stå for kapitalforvaltning af de tilgodehavende feriemidler, der er indbetalt til fonden.

I optjeningsperioden september 2019 til august 2020 vil lønmodtagerne fortsat kunne afholde fem ugers ferie, idet disse optjenes under de nye regler om samtidighedsferie. En særlig gruppe af lønmodtagere kan dog have ret til færre feriedage end under den forhenværende ferielov. Denne gruppe får i en periode af 2020 ret til nogle særlige feriedage kaldet fondsferiedage. Disse beskrives nærmere i det følgende delafsnit.

For ikke at belaste arbejdsgivernes likviditet har arbejdsgiverne mulighed for at beholde de opsparede feriemidler som likviditet i virksomhederne. Som under de gældende regler skal arbejdsgiverne først indbetale en lønmodtagers tilgodehavende feriemidler til Feriemiddelfonden, når lønmodtageren når folkepensionsalderen, forlader arbejdsmarkedet af helbredsmæssige årsager eller ved fraflytning fra Danmark.

Arbejdsgiveren kan til enhver tid vælge at indbetale det skyldige beløb til Feriemiddelfonden. Indtil arbejdsgiveren foretager indbetaling til fonden, reguleres arbejdsgiverens skyldige beløb årligt med en lønindeksregulerings-sats svarende til lønudviklingen. Feriemidler, som ikke står ved arbejdsgiverne, men er indbetalt til FerieKonto eller en privat feriekasse, indbetales til Feriemiddelfonden med det samme.

Indeksreguleringen ved arbejdsgiverne vil være forskellig fra afkastet opnået på investeringsformuen i Feriemiddelfonden. På baggrund af afkastet på fondens investeringer og indekseringen af midler ved arbejdsgiverne opgøres et samlet afkast, der – fraregnet skat og administrationsomkostninger – fordeles ligeligt mellem alle lønmodtagere.

Fondsferiedage for nye på arbejdsmarkedet

I det første ferieår under den nye ferielov vil der for en særlig gruppe af lønmodtagere gælde, at de i sommeren 2020 vil have mulighed for at afholde færre feriedage, end de ville have kunne efter de gældende regler. Gruppen opfatter lønmodtagere med begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet i 2019, for eksempel nye på og tilbagevendte til arbejdsmarkedet.

For ikke at stille lønmodtagerne dårligere under den nye ferielov er det vedtaget, at nye (og tilbagevendte) på arbejdsmarkedet kan afholde op til 8,4 fondsferiedage for "indefrosne midler" i perioden 1. maj til 1. september 2020.

Dette gælder dog kun for de lønmodtagere, der optjener feriedage til indefrysning fra 1. september til 31. december 2019 og har optjent færre end 8,4 feriedage (herunder ingen feriedage) til afholdelse i perioden 1. maj til 1. september 2020.

2.2 Feriemiddelfonden

Feriemiddelfonden har til formål at forvalte tilgodehavende feriemidler, som hensættes i forbindelse med overgang til ny ferielov. Forvaltningen skal være til størst mulig gavn for lønmodtagerne. Det indebærer, at der ved midlernes placering skal tilstræbes en betryggende sikkerhed, en opretholdelse af midlernes realværdi samt højst mulig forrentning.

Begivenheder i opstart af Feriemiddelfonden

Tabel 2.1 opsummerer de væsentligste begiver i opstarten af Feriemiddelfonden.

Tabel 2.1
Væsentligste begivenheder i opstart af Feriemiddelfonden

Tidspunkt	Begivenhed
1. sep. 2019–31. aug. 2020	Optjening af feriebetaling, som udbetales via Feriemiddelfonden.
1. apr. 2020	FerieKonto indbetaler midler (efter skat) optjent i perioden 1. september 2019 til den 31. december 2019 til Feriemiddelfonden.
1. maj 2020–1. sep. 2020	Lønmodtagere berettigede hertil kan anmode om at få udbetalt fondsferiedage fra Feriemiddelfonden.
1. sep. 2020	Arbejdsgiverne opgør skyldigt beløb for hver ansat. Beløbet indberettes til Feriemiddelfonden senest 31. december 2020.
Senest okt. 2020–1. dec. 2020	Lønmodtagere, der har opsparet feriemidler i perioden den 1. september 2019 til den 31. marts 2020, kan efter anmodning til Feriemiddelfonden få udbetalt feriemidlerne.
31. dec. 2020	FerieKonto indbetaler midler (efter skat) optjent i perioden 1. januar 2020 til den 31. august 2020 til Feriemiddelfonden. Private feriekasser overfører tilgodehavende feriemidler til Feriemiddelfonden.
Feb. 2021	Frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne er mulig. Frivillig indbetaling kan herefter ske til enhver tid.
1. maj 2021	Feriemiddelfonden afregner midler overført fra Feriekonto og feriekasserne til Staten.
1. sep. 2021	Lovpligtig indbetaling fra arbejdsgiverne. Arbejdsgiverne indbetaler for to grupper af lønmodtagere: <ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsgiverne er forpligtet til at indbetale midler for lønmodtagere, som har fået eller vil få udbetalt tilgodehavende feriemidler ved folkepensionsalderen i perioden 1. marts til 28. februar i det efterfølgende år. • Desuden omfatter den lovpligtige indbetaling midler for lønmodtagere, der har fået udbetalt midler før folkepensionsalderen i perioden 1. marts foregående år til 28. februar i opgørelsesåret. Lovpligtig indbetaling sker herefter årligt.
1. okt. 2021	Opstart af ordinære udbetalinger fra Feriemiddelfonden. Udbetaling af tilgodehavende feriemidler sker ud fra følgende kriterier: <ul style="list-style-type: none"> • Automatisk udbetaling til lønmodtagere, som når folkepensionsalderen. Medlemmet kan vælge at lade pengene stå til videre forrentning. • Udbetaling efter ansøgning til lønmodtagere, der har forladt arbejdsmarkedet (via førtidspension, efterløn, fleksydelse eller alderspension) eller har taget varigt ophold i udlandet. • Ved en lønmodtagers død udbetales tilgodehavende feriemidler til dødsboet. Udbetalinger sker herefter løbende.

Kilde: Lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler, Beskæftigelsesministeriet (2018) og Lov om ændring af lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler, Beskæftigelsesministeriet (2020).

Per 1. september 2020 vil den enkelte arbejdsgiver skulle opgøre det skyldige beløb for hver enkelt af arbejdsgiverens ansatte i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020. De opgjorte beløb indberettes til Feriemiddelfonden senest 31. december 2020.

Feriemidler indbetalt til FerieKonto vil allerede blive indbetalt til fonden i 2020. Indbetalingen sker i to omgange. Primo april indbetales midler optjent i de første fire måneder af optjeningsperioden. Det resterende beløb indbetales til fonden ultimo året.

I perioden 1. maj til 1. september 2020 foretager Feriemiddelfonden udbetalinger til Fondsferiedage. Ordinære udbetalinger til medlemmer, som har forladt arbejdsmarkedet, påbegyndes i oktober 2021. Ordinære udbetalinger sker herefter løbende.

Senest fra oktober 2020 og til 1. december 2020 kan lønmodtagerne anmode om at få feriemidler optjent i perioden 1. september 2019 til den 31. marts 2020 førtidigt udbetalt fra Feriemiddelfonden. Fonden optager statslån til finansiering af de førtidige udbetalinger af feriemidler i efteråret 2020. Lånet forrentes med samme lønindeksreguleringssats som anvendes til at regulere arbejdsgivernes skyldige beløb. Staten afholder alle udgifter til administration af opgaverne forbundet med førtidig udbetaling.

Indbetaling fra arbejdsgiverne er mulig fra 2021. Arbejdsgiverne kan herefter til enhver tid foretage frivillige indbetalinger af en lønmodtagers tilgodehavende feriemidler. Arbejdsgivernes indbetalinger for lønmodtagere, som har eller snarligt vil forlade arbejdsmarkedet, er lovpligtige. Lovpligtig indbetaling fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden sker første gang i september 2021, hvorefter indbetaling gentages årligt.

3. Optjent feriebetaling i eksisterende ferieordninger

Det vurderes, at værdien af de feriemidler optjent i perioden september 2019 til august 2020 udgør i størrelsesordenen 110,8 mia. kr. Heraf skønnes 64,5 mia. kr. at kunne blive udbetalt i efteråret 2020. I alt vurderes godt 3 mio. lønmodtagere at få indefrosset feriemidler.

3.1 Feriebetaling i optjeningsperioden

Feriebetaling, som indefrysnes i Feriemiddelfonden, optjenes i perioden 1. september til 31. august 2020. Det vurderes med betydelig usikkerhed, at værdien af de feriemidler, som indefrysnes, udgør i størrelsesordenen 110,8 mia. kr., jf. Tabel 3.1.

Det vurderes, at 64,5 mia. kr. optjenes i perioden september 2019 til og med marts 2020. Disse midler kan lønmodtagere anmode om at få udbetalt i efteråret 2020. Det skønnes, at 46,2 mia. kr. optjenes i den resterende del af indefrysningsperioden. Opgørelsen af dette beløb er forbundet med særlig stor usikkerhed, idet de ekstraordinære arbejdsmarkedsforhold som følge af covid-19 betyder, at det er yderst vanskeligt at vurdere udviklingen i beskæftigelsen over sommeren 2020.

Fondens samlede balance inden den førtidige udbetaling i efteråret 2020 afviger fra de samlede indefrosne midler med den betalte skat af midler i FerieKonto, jf. Tabel 4.1.

Tabel 3.1
Feriemidler som indefrysnes, mio. kr.

	September 2019-marts 2020	April 2020-august 2020	I alt
I alt	64.535	46.241	110.775
Opdelt efter sektor for ansættelse			
Privat sektor	44.704	32.060	76.764
Staten	5.287	3.774	9.060
Regioner	3.397	2.442	5.839
Kommuner	11.148	7.965	19.112
Antal lønmodtagere			
Tusind personer	2.984	Nye lønmodtagere: 102	3.087

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Lidt mere end to tredjedele af den samlede feriebetaling optjenes ved private arbejdsgivere (69 procent). Den resterende tredjedel optjenes ved offentlige arbejdsgivere, hvor 8 procent optjenes i staten, 5 procent i regionerne og 17 procent i kommunerne.

I alt vurderes 3,1 mio. lønmodtagere at få indefrosset feriemidler optjent i perioden september 2019 til marts 2020. Vurderingen er forbundet med usikkerhed som følge af usikkerhed omkring udviklingen i beskæftigelsen i de sidste fem måneder af optjeningsperioden. I september 2019 til marts 2020, hvor der på nuværende tidspunkt findes data for virksomhederes lønudbetalinger, vurderes 2.984.000 lønmodtagere at få indefrosset feriemidler.

I april til august 2020 ventes yderligere 102.000 lønmodtagere at optjene feriebetaling, som indefrysnes. Dette antal er baseret på historiske erfaringer for, hvor mange nye lønmodtagere, der indtræder på arbejdsmarkedet i april til august, som ikke har haft lønindkomst i perioden september til marts umiddelbart op til. Antallet af nye lønmodtagere er forbundet med særlig stor usikkerhed. Dette skyldes, at situationen omkring covid-19 betyder, at det er yderst vanskeligt at vurdere, hvor mange nye lønmodtagere, som indtræder på arbejdsmarkedet i forhold til de foregående år¹.

I de første syv måneder af optjeningsperioden vurderes værdien af feriemidler, der indefrysnes, at være 64,5 mia. kr. Dette svarer til 9,3 procent af den samlede lønsum i perioden, der skønsmæssigt anslås til 692,4 mia. kr. på baggrund af foreløbige tal fra Danmarks Statistiks kvartalsvise Nationalregnskab². Feriemidlernes andel af lønsummen ligger således på niveau med tidligere opgørelsen foretaget af Ferielovsudvalget og DREAM³.

Visse personer har mulighed for at afholde såkaldte fondsferiedage i løbet af 2020. Disse udbetalinger er ikke fratrukket opgørelsen i tabellen ovenfor. En del af de optjente feriemidler angivet i Tabel 3.1. vil således være udbetalt til lønmodtageren igen før efteråret 2020. Det faktiske beløb, som lønmodtagerne får mulighed for at hæve, vil derfor være en anelse lavere end angivet i anden kolonne af Tabel 3.1. Opgørelse af den ventede udbetaling i efteråret 2020 beskrives nærmere i afsnit 4.2 og afsnit 4.3.

Indefrysning af feriemidler omfatter kun ferierettigheder efter ferieloven, dvs. maksimalt fem ugers ferie for en lønmodtager. Den opgjorte feriebetaling omfatter derfor op til fem ugers ferie. Visse lønmodtagere har desuden en sjette ferieuge, der ikke er omfattet af ferieloven. Optjent feriebetaling ved en eventuel sjette ferieuge er ikke medregnet.

Ved opgørelsen af de samlede feriebetalinger er der i størst muligt omfang taget hensyn til, at visse grupper af lønmodtagere ikke er opfattet af ferieloven. Lønmodtagergrupper undtaget fra ferieloven omfatter tjenestemænd og lønmodtagere ansat efter tjenestemandslignende forhold. Herudover optjener au pair-personer, og personer omfattet af kildeskattelovens såkaldte forskerordning, samtidighedsferie, så disse personer allerede under de nuværende regler optjener og afholder ferie løbende. Ved opgørelsen af den optjente feriebetaling i indefrysningsperioden er disse grupper udeladt af sammentællingen.

Direktører – forstået som personer, der er registreret som sådan i virksomhedsregistret – er heller ikke omfattet af ferieloven (ferie er i stedet reguleret efter den pågældendes ansættelseskontrakt). Direktører udelades ligeledes af sammentællingen. Undtaget fra ferieloven er også personer, der ikke er anmeldt som direktører, men som har afgørende indflydelse på selskabet (først og fremmest hovedaktionærer). Hovedaktionærer ansat i virksomheden er ikke identificeret og indgår i opgørelsen.

---

¹ Det er antaget, at situationen omkring covid-19 reducerer antallet af nye lønmodtagere i perioden april til august til cirka to tredjedele af niveauet i 2017 og 2018.

² Lønsummen ifølge Nationalregnskabet opgøres som summen af lønsummen i 1. kvartal 2020 (296,3 mia. kr.), 4. kvartal 2019 (300,2 mia. kr.) og én tredjedel af lønsummen i 3. kvartal 2019 (288,4 mia. kr.). Sidstnævnte approksimation for lønsummen i september 2019 foretages, da data ikke opgøres på månedsbasis. Data er trukket i Statistikbanken, tabel NKHO2 1. september 2020.

³ Ferielovsudvalget opgjorde den optjente feriebetaling i kalenderåret 2012 til 9,3 procent af lønsummen, jf. Ferielovsudvalget (2017), bilag 6, tabel 1, side 486. DREAM har opgjort feriebetalingen i kalenderåret 2016 til 9,6 procent af lønsummen, jf. Zangenberg Hansen (2018), tabel 3.2 (side 8).

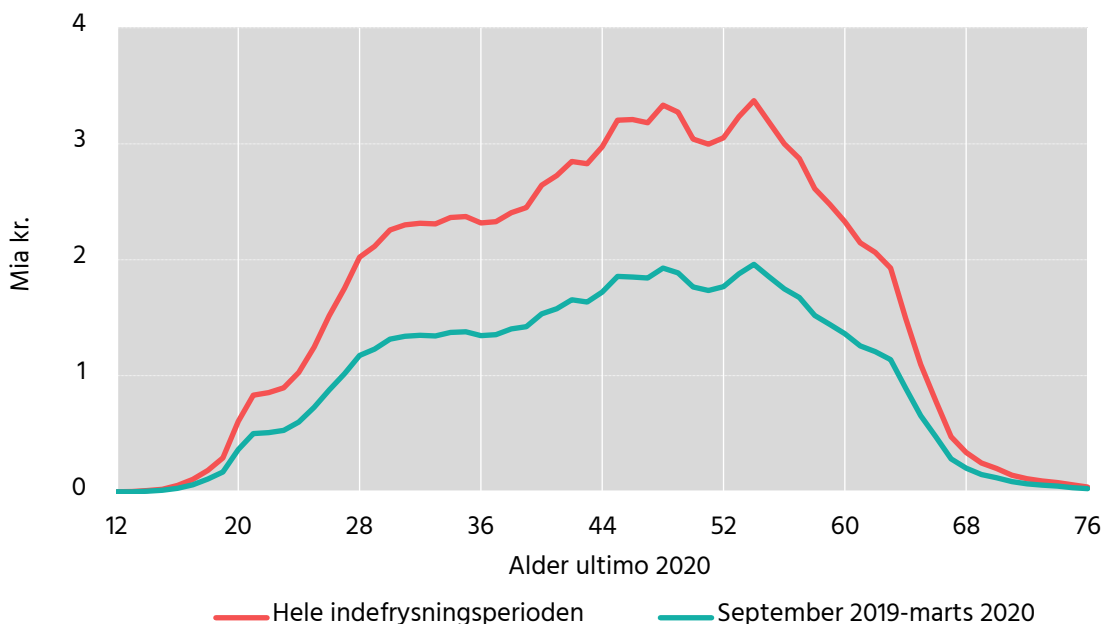
Også ansatte i landbruget, søfarende, militært personel og højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft (som for eksempel udenlandske ph.d.-studerende eller andet videnskabeligt personel) kan optjene ferie efter særlige regler. Da det ikke har været muligt at afgrænse, i hvilket omfang disse grupper benytter andre ferieformer, korrigeres der ikke herfor.

Feriemidler efter alder

Det er lønmodtagere i alderen 30 til 60 år, som optjener størstedelen af den samlede feriebetaling (85,8 mia. kr. svarende til 77,5 procent af den samlede optjente feriebetaling i indefrysningsperioden). Det fremgår af Figur 3.1, hvor den optjente feriebetaling er opdelt efter lønmodtagerens alder ultimo 2020.

At lønmodtagere i 30'erne og de midaldrende optjener en relativt stor andel af den samlede feriebetaling hænger sammen med, at denne aldersgruppe typisk har en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet (har afsluttet uddannelse og er endnu ikke begyndt at trække sig fra arbejdsmarkedet i stort omfang), ligesom gruppen har et relativt højt lønniveau.

Figur 3.1
Feriemidler som indefrysnes efter alder

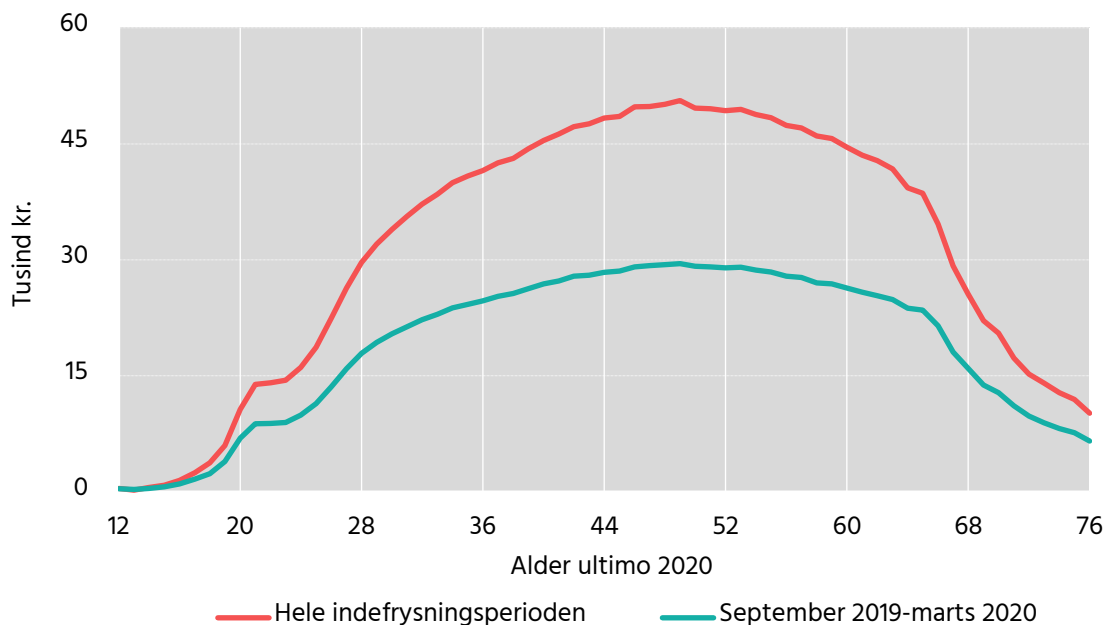
Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

En gennemsnitlig lønmodtager vurderes at få indefrosset knap 36.000 kr. indeholdende alle 12 måneder i optjeningsperioden. I forskellige alderstrin er der dog betydelig forskel på det gennemsnitlige beløb, der indefrysnes. Det fremgår af Figur 3.2.

I de første syv måneder af indefrysningsperioden vurderes den gennemsnitlige lønmodtager at optjene godt 21.000 kroner.

Figur 3.2

Feriemidler som indefrysnes efter alder, gennemsnit per lønmodtager

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.2

Feriemidler som indefrysnes, privat sektor efter branche, mio. kr.

	September 2019-marts 2020	April 2020-august 2020	I alt
I alt	44.704	32.060	76.764
Opdelt efter branche			
Landbrug, skovbrug og fiskeri	763	556	1.319
Industri, råstoffer, forsyning	9.095	6.939	16.034
Bygge og anlæg	4.128	2.849	6.977
Handel og transport mv.	12.273	8.473	20.746
Information og kommunikation	3.389	2.474	5.864
Finansiering og forsikring	2.985	2.287	5.272
Ejendomshandel og udlejning	940	664	1.604
Erhvervsservice	6.825	4.875	11.700
Off. adm., undervisning, sundhed	2.655	1.866	4.521
Kultur, fritid, anden service	1.635	1.064	2.699
Uoplyst aktivitet	15	12	26

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Feriemidler i privat sektor efter branche og virksomhedsstørrelse

Det vurderes, at der i indefrysningsperioden optjenes feriemidler for 76,8 mia. i den private sektor. I Tabel 3.2 og Tabel 3.3 opdeles midlerne efter henholdsvis ansættelsesstedets branche og virksomhedens størrelse. Virksomhedsstørrelsen er opgjort efter antallet af fuldtidsansatte på virksomhedens juridiske nummer (CVR nummeret), der kan indeholde flere ansættelsessteder.

Tabel 3.3

Feriemidler som indefrysnes, privat sektor efter virksomhedsstørrelse, mio. kr.

	September 2019-marts 2020	April 2020-august 2020	I alt
I alt	44.704	32.060	76.764
Opdelt efter antal fuldtidsansatte			
Små virksomheder, 0-49 ansatte	18.318	12.647	30.964
Mellemstore virk., 50-249 ansatte	10.319	7.450	17.769
Store virk., mindst 250 ansatte	16.067	11.963	28.030

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Feriemidler efter topskattebetaler eller ej

De optjente feriemidler opdeles efter lønmodtagerens skatteforhold. Det betragtes, hvor stor en andel af feriemidlerne, som optjenes ved lønmodtagerem, der i 2020 kan forventes at blive topskattebetalere⁴. Desuden dannes en gruppe af personer, der vil betale topskat af en del af deres førtidige udbetaling i efteråret 2020, såfremt de vælger at få deres feriemidler udbetalt. Sidstnævnte gruppe ville ikke betale topskat af deres indkomst, såfremt de fravalgte førtidig udbetaling af feriemidler.

Samlet set vurderes to tredjedele af feriemidlerne at blive optjent blandt lønmodtagere, der skønnes ikke at betale topskat i 2020, heller ikke af en eventuel førtidig udbetaling af feriemidler i efteråret 2020. Denne persongruppe omfatter 2,6 mio. lønmodtagere, jf. Tabel 3.4.

Af de samlede midler optjent i de første syv måneder af optjeningsperioden vurderes 16,9 mia. kr. at være optjent blandt lønmodtagere, der i 2020 kan blive topskattebetalere. Yderligere 5,3 mia. kr. optjenes blandt lønmodtagere, der kan komme til at betale topskat af en del af udbetalingen af feriemidler i efteråret 2020, såfremt de vælger udbetaling. Disse grupper kan blive hårdere beskattet af udbetalingen af feriemidler i efteråret 2020, end vedkommende ville blive, såfremt personen udsætter udbetalingen til vedkommende trækker sig fra arbejdsmarkedet.

Værdien af feriemidler og persontallet i gruppen af topskattebetalere samt potentielle topskattebetalere kan være overvurderet, idet lønmodtagerens indkomstniveau fastholdes de resterende ni måneder af 2020. I praksis vil en del lønmodtagere udtræde af beskæftigelse periodevis i løbet af de tre sidste kvartaler af 2020, hvorfor den faktiske lønindkomst vil være lavere end beregnede løn under fuld beskæftigelse den resterende del af året.

⁴ På baggrund af lønmodtagerens foreløbige indkomst i 1. kvartal 2020 vurderes det, hvorvidt lønmodtageren bliver topskattebetaler, såfremt indkomstniveauet fastholdes den resterende del af året.

Tabel 3.4

Feriemidler som indefrysnes efter skønnede skatteforhold, mio. kr.

	Sep 2019-mar 2020	Apr 2020-aug 2020	I alt	Tusind lønmodtagere
I alt	64.535	46.241	110.775	3.087
Opdelt efter skønnede skatteforhold i indkomståret 2020				
Betaler ikke topskat	42.367	29.042	71.408	2.612
Passerer topskattegrænse ved førtidig udbetaling	5.301	3.779	9.079	149
Betaler topskat	16.868	13.420	30.288	325

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Feriemidler efter aflønningsform

I Tabel 3.5 opdeles feriebetalingen efter typen af optjening. Det vurderes, at 71 procent (79,2 mia. kr.) af feriebetalingerne vedrører fastlønnede lønmodtagere, der – så længe de fortsætter i deres job – optjener ferie med løn inklusiv ferietillæg. Disse midler står som udgangspunkt ved arbejdsgiveren, indtil ferien afholdes.

Fastlønnede lønmodtagere, som fratræder deres job, optjener feriegodtgørelse. Disse anslås at udgøre 7,2 procent (8,1 mia. kr.) af de samlede optjente feriebetalingen i indefrysningsperioden.

De resterende 21 procent af feriemidlerne (23,5 mia. kr.) optjenes af timelønnede lønmodtagere, der alle modtager feriegodtgørelse.

Tabel 3.5

Feriemidler som indefrysnes efter aflønningsform, mio. kr.

	Fastlønnede		Timelønnede	I alt
	Ferie med løn	Feriegodtgørelse	Feriegodtgørelse	
I alt	79.184	8.055	23.536	110.775
Opdelt efter sektor for ansættelse				
Privat sektor	49.764	5.026	21.975	76.764
Staten	7.821	820	419	9.060
Regioner	5.177	531	130	5.839
Kommuner	16.422	1.678	1.012	19.112

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat. Ferie med løn indeholder ferietillæg.

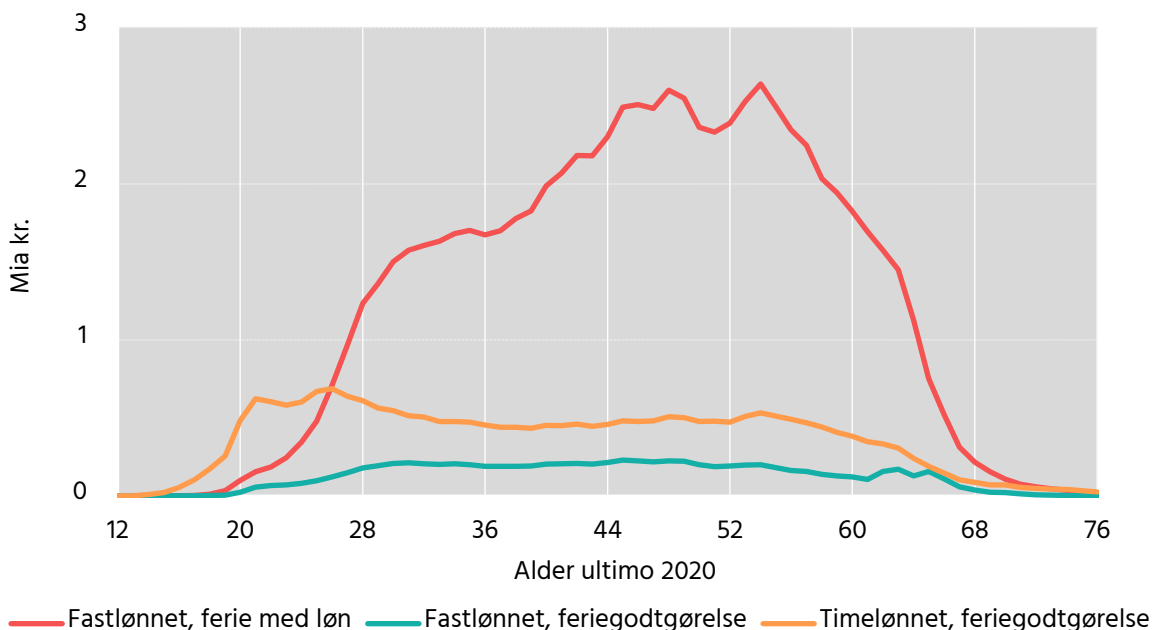
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Frem til lønmodtagerne aldersmæssigt befinder sig i begyndelsen af 20'erne er en stor del af timelønnede. Som følge heraf optjenes feriebetalingen i disse alderstrin hovedsageligt som feriegodtgørelse, jf. Figur 3.3. Også blandt de ældste ældre udgør feriegodtgørelse en forholdsvis stor andel af den samlede optjente feriebetaling i aldersgruppen.

Figur 3.3

Feriemidler som indefrysnes efter aflønningsform

Anm.: Den opgjorte feriebetaling vedrører fem ugers ferie. Beløbet er opgjort før skat. Ferie med løn indeholder ferietillæg.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

3.2 Anvendt data, opgørelsesmetoden og usikkerhedsfaktorer

Opgørelsen af feriemidler, som indefrysnes, baseres på virksomhedernes faktiske lønudbetalinger i perioden fra og med september 2019 til og med marts 2020.

Kilden er Danmarks Statistiks register "Beskæftigelse for lønmodtagere" (BFL), jf. Danmarks Statistik (2020). Registret bygger på indkomstoplysninger indberettet til Udviklings- og forskningsstyrelsens (tidligere Skats) eIndkomstregister, hvortil arbejdsgiverne indberetter en række oplysninger om deres lønudbetalinger mindst én gang om måneden. Registret indeholder alle lønmodtagere, idet en lønmodtager defineres som en person, som arbejder for en privat eller offentlig arbejdsgiver og som modtager aflønning i form af penge eller naturalier.

Opgørelsen af feriemidler i optjeningsperioden er baseret på en foreløbig version af BFL. Dette betyder, at registret for første kvartal 2020 fortsat mangler et antal indberetninger fra arbejdsgiverne. Danmarks Statistik foretager en opregning af de indberetninger, som er foretaget. Opregningen sker ud fra det normale antal indberetninger, som ikke sker rettidigt. Opregningen skaber usikkerhed om lønsummen i første kvartal 2020.

For den resterende del af optjeningsperioden til og med august 2020 foretages et skøn over størrelsen af de feriemidler, som indefrysnes. Skønnet baseres på indberettede lønudbetalinger i marts 2020, der fremskrives til august 2020 ud fra den ventede udvikling i beskæftigelsen. Metoden beskrives nærmere neden for.

Opgørelsesmetoden

BFL indeholder virksomhedernes udbetalinger til lønmodtagere. Den registrerede lønudbetaling svarer imidlertid ikke til den ferieberettigede løn, hvor ud fra optjente feriemidler i indefrysingsperioden kan beregnes.

For at tage udgangspunkt i den ferieberettigede løn foretages et tillæg af lønmodtagerens eget bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger. Tillægget udregnes ud fra pensionsindbetalingen for en tilsvarende lønmodtager i tidligere dataår, hvor også pensionsbidrag kan identificeres. I den ferieberettigede løn fradrages feriebetalinger. Beregningsmetoden til opgørelse af optjente feriemidler, der indefrysnes, er nærmere beskrevet i **Boks 3.1**

Boks 3.1

Metode til opgørelse af optjente feriemidler

Ifølge feriefondsloven beregnes feriemidler, som indefrysnes, på samme vis, som når der i dag beregnes feriegodtgørelse ved fratrædelse. Det betyder, at indefrysningen beregnes som 12,5 procent af den ferieberettigede løn i optjeningsperioden 1. september 2019 til 31. august 2020.

Den ferieberettigede løn består af alle skattepligtige løndelev, der udbetales i optjeningsperioden med tillæg af lønmodtagerens arbejdsmarkedsbidrag og eget bidrag til ATP samt øvrige pensionsordninger. I den ferieberettigede løn fradrages diæter, andre omkostninger i forbindelse med arbejdet, feriepenge, løn under ferie og ferietillæg.

Beregning af feriemidler, som indefrysnes

I opgørelsen af indefrosne feriemidler dannes et skøn for den ferieberettigede løn i optjeningsperioden. Vurderingen af den ferieberettigede løn sker selvstændig for hver af de to perioder september 2019-marts 2020 og april-august 2020.

Ferieberettiget løn: I tilgængeligt data kan lønindkomst inklusiv arbejdsmarkedsbidrag og personalegoder observeres. Hertil tillægges lønmodtagerens eget bidrag til ATP (1/3 af faktisk observeret ATP-bidrag) og et skøn for lønmodtagerens eget bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger. Herfra fratrækkes et skøn over lønmodtagerens feriebetalinger i perioden.

Feriemidler, som indefrysnes: Beregnes som 12,5 procent af den ferieberettigede løn.

Lønmodtagerens feriebetalinger og bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger kan endnu ikke observeres i data. Der foretages derfor et skøn for disse størrelser. Eget pensionsbidrag opgøres ud fra pensionsindbetalinger til arbejdsgiveradministrerede ordninger for en tilsvarende lønmodtager i 2018, idet eget bidrag fastsættes til 1/3 af det samlede bidrag.

Skøn over udvikling i beskæftigelsen april til august 2020

For perioden april til august 2020 kan virksomhedernes lønudbetalinger endnu ikke observeres i data. Der foretages derfor en fremskrivning på baggrund af den observerede lønudbetaling i marts 2020.

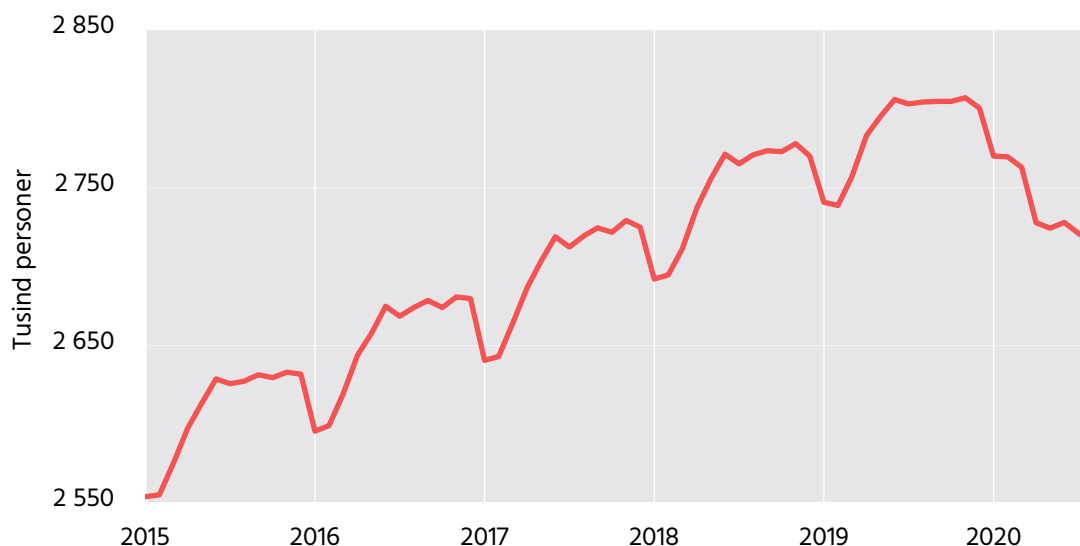
Fremskrivningen baseres på den registrerede udvikling i beskæftigelsen i april og maj 2020 ifølge Danmarks Statistik. Dette suppleres med den ventede udvikling i beskæftigelsen i juni

til august 2020. For disse tre måneder tages der udgangspunkt i en fremskrivning af beskæftigelsen præsenteret af De Økonomiske Råd, jf. De Økonomiske Råd (2020)⁵.

Figur 3.4 viser den forudsatte udvikling i beskæftigelsen, som danner grundlag for opgørelsen af feriebetalinger i de sidste fem måneder af optjeningsperioden. Ifølge tal fra Danmarks Statistik er beskæftigelsen samlet set faldet med cirka 45.000 lønmodtagere fra februar til maj 2020. I de resterende tre måneder, hvor der endnu ikke findes opgørelser af lønmodtagerbeskæftigelsen, forventes beskæftigelsesudviklingen at være nogenlunde uændret på niveauet observeret i maj. Det skyldes, at beskæftigelsesfremgangen over sommeren ventes at blive dæmpet af, at ledigheden forventes at stige som følge af, at opsagte lønmodtagere med opsigelsesvarsler melder sig ledige.

Der er blevet indført en lønkompensationsordning, der giver virksomheder mulighed for at hemsende medarbejdere i (hele eller en del af) perioden fra den 9. marts til den 29. august. Hjemsendte på lønkomensation tæller med i beskæftigelsen, idet de modtager løn og optjener ferierettighed som under normal beskæftigelse.

Figur 3.4
Beskæftigelsen januar 2015 til august 2020

Anm.: Frem til og med maj 2020 viser udviklingen i beskæftigelsen ifølge Danmarks Statistik, beskæftigelse for lønmodtagere. I juni til august 2020 vises den udvikling i beskæftigelsen, som ligger til grund for beregning af indefrosne feriemidler.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Væsentligste usikkerhedsfaktorer

Opgørelsen af feriemidler, som indefrys, er forbundet med nogen usikkerhed. Usikkerheden følger af, at arbejdsgiverne endnu ikke har indberettet alle oplysninger, som er nødvendige for at foretage en eksakt beregning af feriemidlerne.

⁵ Fremskrivningen ligger til grund for hovedscenariet for udviklingen i blandt andet beskæftigelsen præsenteret i rapporten "Den økonomiske situation og den økonomiske politik i lyset af coronakrisen" udgivet af De Økonomiske Råd i juni 2020. Den vurderede udvikling i beskæftigelsen i den resterende del af 2020 er beskrevet i baggrundsnotatet til føromtalt rapport (figur A.1 og beskrivelsen heraf).

Desuden er det ikke muligt at observere alle ønskelige baggrundskarakteristika (oplysninger om virksomheden såvel som lønmodtageren). Derfor imputeres en række karakteristika. Dette skaber usikkerhed om opdelingen af den samlede formue efter baggrundskarakteristika.

Boks 3.2 opsummerer de væsentligste usikkerhedsfaktorer forbundet med opgørelsen.

Boks 3.2

Væsentligste usikkerhedsfaktorer i opgørelsen

- Undersøgelsen er baseret på foreløbige tal for beskæftigelse og lønindkomst i 1. kvartal 2020.
- Udviklingen i beskæftigelsen i april og maj 2020 ifølge Danmarks Statistik er foreløbig.
- Fremskrivningen af beskæftigelsesudviklingen for juni til august 2020 er forbundet med særlig stor usikkerhed som følge af covid-19 pandemien.
- Opdelingen efter sektor, arbejdsstedsstørrelse og aflønningsform kan ikke observeres i foreløbigt data og imputeres ud fra lønmodtagerens tidligere beskæftigelsesforhold (hvis muligt) og alternativt ud fra adfærden for en sammenlignelig lønmodtager i 2018.
- Beregning af ferieberettiget løn baseres på skøn for lønmodtagerens eget bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.
- Eventuelle lønstigninger efter marts 2020 er ikke indregnet i opgørelsen.
- Jobskifte kan endnu ikke registreres i data. I stedet vurderes jobskifter ud fra tidligere års adfærd. I det omfang covid-19 pandemien har påvirket antallet af jobskifter mellem arbejdssteder (ikke fyringer), er dette ikke medtaget i opgørelsen. Omfanget af jobskifter har for eksempel betydning for, hvorvidt en fastlønnet lønmodtager optjener ferie med løn eller feriegodtgørelse.
- Indtræden på og afgang fra arbejdsmarkedet kan være påvirket af covid-19 situationen. Dette gør det vanskeligt at skønne over antallet af nye lønmodtagere, som optjener ferieretigheder i april til august 2020 (og ikke har optjent tidligere i perioden). Det samlede antal lønmodtagere, som får indefrosset feriemidler, er af denne grund usikkert.
- Identifikation af befolkningsgrupper, som ekskluderes (forskere, au-pair, tjenestemænd og direktører) er forbundet med usikkerhed.

4. Fremskrivning af formue i Feriemiddelfonden

Formueudviklingen i Feriemiddelfondens fremskrives frem til år 2070. Dette sker ved en vurdering af fondens udbetalinger – herunder størrelsen af førtidig udbetaling i efteråret 2020 – og timingen af indbetalinger fra arbejdsgiverne. Der dannes et grundforløb, som viser den mest sandsynlige udvikling. Desuden udføres en række alternative fremskrivninger, der illustrerer betydningen af frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne og betydningen af udbetalingsadfærd blandt fondens medlemmer.

Kapitlet præsenterer en række fremskrivninger af medlemsbestand og formue i Feriemiddelfonden frem mod 2070. Udviklingen i fondens formue vises i flere scenarier for at illustrere betydningen af timing af indbetalinger fra arbejdsgiverne og betydningen af udbetalingsadfærd for medlemmer af feriemiddelfonden.

Forudsætningerne for fremskrivningerne beskrives i afsnit 4.1. Kapitel 5 indeholder en mere detaljeret beskrivelse af de anvendte fremskrivningsprincipper.

Først præsenteres i afsnit 4.2 en grundfremskrivning, hvor der foretages en fremskrivning under de mest sandsynlige forudsætninger. Det antages i grundfremskrivningen, at 84 procent af de udbetalingsberettigede lønmodtagerne vælger at få udbetalt feriemidler i efteråret 2020 (76 procent af den potentielle formue udbetales). Herefter sker en forholdsvis hurtig frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne.

I de to efterfølgende afsnit ses på grundfremskrivningens følsomhed i forhold til to centrale fremskrivningsforudsætninger: For det første hvor stor en andel af lønmodtagerne, der foretager førtidig udbetaling i efteråret 2020. For det andet timingen i hvor stor en andel af arbejdsgiverne, som foretager frivillig indbetaling af tilgodehavende feriemidler til Feriemiddelfonden.

4.1 Fremskrivningsprincip

Der udføres en fremskrivning af, hvordan den samlede sum af indefrosne feriemidler skønnes at udvikle sig over tid.

Fremskrivningen baseres på den samlede initiale sum af feriemidler, der indefrysnes. Ved opstart i 2020 modtager Feriemiddelfonden en andel heraf fra FerieKonto og private ferieKasser, mens fonden vil have det resterende beløb til gode ved arbejdsgiverne. Ved årsskiftet 2020/-21 (benævnt primo 2021) består fondens formue af indbetalinger fra FerieKonto (efter skat) fratrukket udbetalinger til særlige fondsferiedage og førtidige udbetalinger i efteråret 2020.

Den initiale formue i Feriemiddelfonden, som fremskrives, opgøres ved årsskiftet 2020/-21, dvs. efter førtidig udbetaling i efteråret 2020. Den førtidige udbetaling finansieres ved statslån. Lånet afdrages, når arbejdsgiverne indbetaler skyldige beløb til Feriemiddelfonden. Afdrag på statslånet har dermed ingen effekt på formuen i fonden. Der foretages et skøn over statslånets størrelse ved den del af de førtidige udbetalinger, som ikke allerede er indbetalt

til fonden via FerieKonto. Lånets størrelse fremskrives, idet lånet forrentes med samme indeksering som feriemidler ved arbejdsgiverne og afdrages efterhånden som arbejdsgiverne foretager indbetalinger til fonden (frivillige og lovpligtige).

Fra primo 2021 fremskrives formuen i Feriemiddelfonden et år ad gangen. Mellem hver opgørelse bestemmer afkastprocenten samt pengestrømme udviklingen i Feriemiddelfondens formue. Pengestrømme omfatter udbetalinger fra fonden, arbejdsgivernes lovpligtige indbetalinger til fonden og arbejdsgivernes frivillige indbetalinger. Afkastet bestemmes dels af afkastet på investeringsformuen i fonden samt af indekseringen af skyldige beløb ved arbejdsgiverne.

Forudsætninger bag fremskrivningerne

At foretage en fremskrivning af medlemsbestand og formue i Feriemiddelfonden kræver, at der skønnes over antallet af udbetalinger fra fonden, størrelsen af frivillige og lovpligtige indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden og størrelsen af forrentningen af midler ved arbejdsgiverne og i Feriemiddelfonden.

I fremskrivningen antages samme adfærd for personer i fonden, og personer hvis tilgodehavende fortsat står ved arbejdsgiverne. Det vil sige, at hyppigheden for førtidig tilbagetrækning eller risikoen for at dø er den samme for personer, uanset om vedkommendes feriemidler står ved arbejdsgiverne, eller midlerne er indbetalt til Feriemiddelfonden.

Boks 4.1

Forudsætninger fælles for alle fremskrivninger

Følgende antagelser er gjort for alle fremskrivninger præsenteret i rapporten:

- Den initiale sum af indefrosne feriemidler opgøres til 110,8 mia. kr. som beskrevet i kapitel 3. Herfra fratrækkes skat, som allerede er indbetalt af FerieKonto. Skattebetalingen udgør skønsmæssigt 6,1 mia. kr., jf. Tabel 4.1.
- Der udbetales fondsferiedage til 30.000 lønmodtagere, hvortil Feriemiddelfondens samlede udbetaling udgør 284,2 mia. kr., jf. afsnit 5.1.
- Udbetalinger fra fonden som følge af førtidig tilbagetrækning, dødsfald og varig fraflytning fra Danmark følger adfærdsmønstret observeret gennem de seneste år. De præcise antagelser er beskrevet i afsnit 5.2.
- Alle lønmodtagere vælger at hæve deres indefrosne midler senest ved folkepensionsalderen, hvis ikke midlerne allerede er udbetalt som følge af førtidig tilbagetrækning, dødsfald eller varig fraflytning fra Danmark.
- Folkepensionsalderen fastsættes til 66 år i 2020, 66½ år i 2021 og 67 år fra og med 2022 til og med 2029. Fra og med 2030 øges folkepensionsalderen til 68 år, hvorefter den holdes konstant efterfølgende.
- Feriekontomidler, som er indbetalt til fonden, giver et afkast på 0 procent i 2020.
- Investeringsformuen i fonden forrentes fra og med 2021 med den skønnede rente på en statsobligation tillagt 2 procentpoint, jf. afsnit 0. Det betyder, at det langsigtede afkast efter 2040 antages at være 6,5 procent.
- Indeksering af midler ved arbejdsgiverne skønnes til cirka 3 procent gennem hele den betragtede periode, jf. afsnit 0.

En række forudsætninger er fælles for alle fremskrivninger. Dette omfatter blandt andet antagelser omkring indeksering af feriemidler ved arbejdsgiverne, afkast på investeringsformue i fonden, at et medlem senest hæver opsparingen ved folkepensionsalderen mv. Disse forudsætninger, som er fælles for alle fremskrivninger, er opsummeret i Boks 4.1.

Den fremadrettede løn- og renteutvikling er usikker. Fremskrivningerne baseres på en antagelse om konvergens mod et langsigtet nettoafkast af fondens investeringer og en fast indeksering af tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne.

Med udsigt til aldring af befolkningen i de kommende årtier har politikerne justeret lovgivningen for folkepension, så den første mulige alder for folkepension øges, når levetiden stiger. I fremskrivningerne indregnes kun de stigninger i folkepensionsalderen, som på nuværende tidspunkt er vedtaget i folketinget. Det betyder, at pensionsalderen gradvist bliver forhøjet til 67 år i perioden 2019-22 og reguleres yderligere til 68 år i 2030. Herefter fastholdes folkepensionsalderen på 68 år⁶.

Mellem de forskellige fremskrivningsscenerier varieres forudsætningerne omkring tre væsentlige begivenheder:

1. Andelen af medlemmerne, som vælger førtidig udbetaling i efteråret 2020.
2. Andelen af arbejdsgiverne, som foretager frivillig indbetaling til fonden ved førstkomende lejlighed i 2021.
3. Andelen af arbejdsgiverne, som løbende fra og med 2022 foretager frivillig indbetaling til fonden.

For den enkelte fremskrivning beskrives de anvendte forudsætninger omkring de tre punkter ovenfor afsnit 4.2 til 4.4.

4.2 Grundfremskrivning

Der foretages en fremskrivning af Feriemiddelfondens formue, hvor forudsætningerne for førtidig udbetaling i efteråret 2020 og frivilligere indbetalinger fra arbejdsgiverne fastsættes ud fra, hvad der vurderes som det mest realistiske scenarie. Fremskrivningens øvrige forudsætninger følger antagelserne angivet i afsnit 4.1.

Grundfremskrivningens særlige forudsætninger i forhold førtidige udbetalinger og frivillige indbetalinger er angivet i Boks 4.2.

---

⁶ En bred politisk aftale sikrer, at pensionsalderen efter 2030 skulle kunne hæves hvert femte år i forhold til den forventede levealder. Stigningen i pensionsalderen kan dog maksimalt være ét år ad gangen. Næste indeksering vedtages i efteråret 2020 med virkning fra 2035. Her forventes det, at folkepensionsalderen bliver reguleret til 69 år for personer, der er født 1. januar 1967 eller senere. Disse stigninger i folkepensionsalderen er ikke indregnet i fremskrivningerne, da de endnu ikke er vedtaget i folketinget.

Boks 4.2

Særlige forudsætninger anvendt i grundfremskrivningen

Følgende antagelser er gjort i grundfremskrivningen:

- I efteråret 2020 sker førtidig udbetaling til 50 procent af alle topskatteydere inklusiv gruppen af lønmodtagere, som bliver topskatteydere som følge af udbetalingen af feriepenge. Blandt ikke-topskatteydere sker udbetaling til 90 procent.
- Hele staten, alle regioner og 75 procent af kommunerne foretager frivillig indbetaling af skyldige beløb til fonden i september 2021. Blandt de private arbejdsgivere indbetaler 25 procent frivilligt skyldige beløb til fonden i løbet af 2021.
- Fra 2022 og efterfølgende år foretager private arbejdsgivere og kommunerne frivillig indbetaling til fonden ved medarbejderens jobskifte.

Opstartsåret 2020

Udgangspunktet er, at feriemidler optjent i perioden fra september 2019 til og med august 2020 indefrysnes i Feriemiddelfonden. Den samlede feriebetaling optjent i perioden vurderes at udgøre i størrelsesordenen 110,8 mia. kr. før skat.

Af den samlede feriebetaling vurderes 16,3 mia. kr. at være optjent som feriegodtgørelse indbetalt til FerieKonto eller en feriekasse⁷. Disse midler beskattes på indbetalingstidspunktet. Efter-skat beløbet på anslået 10,1 mia. kr. indbetales til Feriemiddelfonden i 2020⁸. Indbetalingen sker i to omgange, hvoraf cirka én tredjedel er indbetalt til fonden i april 2020. Disse midler finansierer fondens udbetalinger til fondsferiedage i sommeren 2020. Disse udbetalinger vurderes skønsmæssigt til 284,2 mio. kr.

Førtidig udbetaling i efteråret 2020 vurderes i grundfremskrivningen til 46,3 mia. kr. For lønmodtagere, der optjener ferie med løn inklusiv ferietillæg, vurderes knap 43 procent af den samlede formue at blive udbetalt ved førtidig udbetaling. For lønmodtagere med feriegodtgørelse skønnes andelen at være godt 48 procent. Af den samlede førtidige udbetaling vurderes fonden at have 41,4 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne (34,0 mia. kr. som ferie med løn tillagt feriegodtgørelse, som fortsat står ved arbejdsgiverne, på 7,4 mia. kr.). Førtidig udbetaling i efteråret 2020 beskrives nærmere i det følgende delafsnit.

Ultimo 2020 vurderes der samlet set at være 58,1 mia. kr. i Feriemiddelfonden. Heraf skønnes investeringsformuen, dvs. midler indbetalt fra arbejdsgiverne til fonden, til 4,9 mia. kr., mens fonden vurderes at have 53,2 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne. Opgørelsen af pengestrømme i fondens opstartsår er opsummeret i Tabel 4.1.

⁷ Hvis arbejdsgiveren er omfattet af en feriekortordning (der ikke vedrører en privat feriekasse), beholder arbejdsgiveren feriebetalingerne inklusiv skattebetalingen, som først trækkes på udbetalingstidspunktet. Hvis ikke det er tilfældet, skal arbejdsgiveren kvartalsvis indbetale feriebetalingerne efter skat til FerieKonto.

Ferielovsudvalget opgør, at FerieKonto modtager lige over halvdelen (51,5 procent) af den samlede feriegodtgørelse før skat, jf. Ferielovsudvalget (2017, bilag 6, tabel 2). Den anden halvdel af feriegodtgørelsen står ved feriekortordninger. Ved at anvende samme fordeling af feriegodtgørelse indbetalt til FerieKonto skønnes det, at 16,3 mia. kr. før skat indbetales til FerieKonto.

⁸ Der anvendes en gennemsnitlig skat for timelønnede på 36 procent, mens der for fastlønnede regnes med en skattebetaling på 45,3 procent. Dette svarer til skatteprocenter anvendt af Ferielovsudvalget, som har beregnet gennemsnitlige skatteprocenter på Lovmodellen, jf. Ferielovsudvalget (2017, bilag 6, anmærkning tabel 2).

Tabel 4.1

Skøn over feriemidler til rådighed for Feriemiddelfonden ultimo 2020, grundfremskrivning, mio. kr.

	Ferie med løn	Feriegodtgørelse		I alt
		Ved arbejdsgiver	Ved FerieKonto	
Feriebetaling sep. 2019 til aug. 2020	79.184	15.329	16.262	110.775
– Skat af feriegodtgørelse	-	-	-6.165	-6.165
– Udbetaling til fondsferiedage	-	-	-284	-284
– Førtidig udbetaling efterår 2020	-33.963	-7.401	-4.890	-46.253
Til rådighed for Feriemiddelfond	45.221	7.928	4.923	58.073
Indefrosne midler ved arbejdsgiver	53.150		-	53.150
Investeringsformue	-		4.923	4.923

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I alt vurderes 3,1 mio. lønmodtagere at optjene feriebetaling i optjeningsperioden. I grundfremskrivningen vurderes det med betydelig usikkerhed, at i størrelsesordenen 285.000 lønmodtagere forlader fonden som følge af førtidige udbetalinger i efteråret 2020. Disse lønmodtagere vælger førtidig udbetaling og har optjent feriebetaling i perioden september 2019 til marts 2020 men vil ikke optjene yderligere feriemidler i optjeningsperioden. Skønnet er forbundet med særlig stor usikkerhed, idet følgevirkninger af coronapandemien gør det usikkert, hvor mange lønmodtagere, som vil genindtræde i beskæftigelse efter marts 2020.

Antallet af lønmodtagere, som har en opsparing i Feriemiddelfonden ultimo 2020, vurderes i grundfremskrivningen til 2,8 mio. personer.

Førtidig udbetaling i efteråret 2020

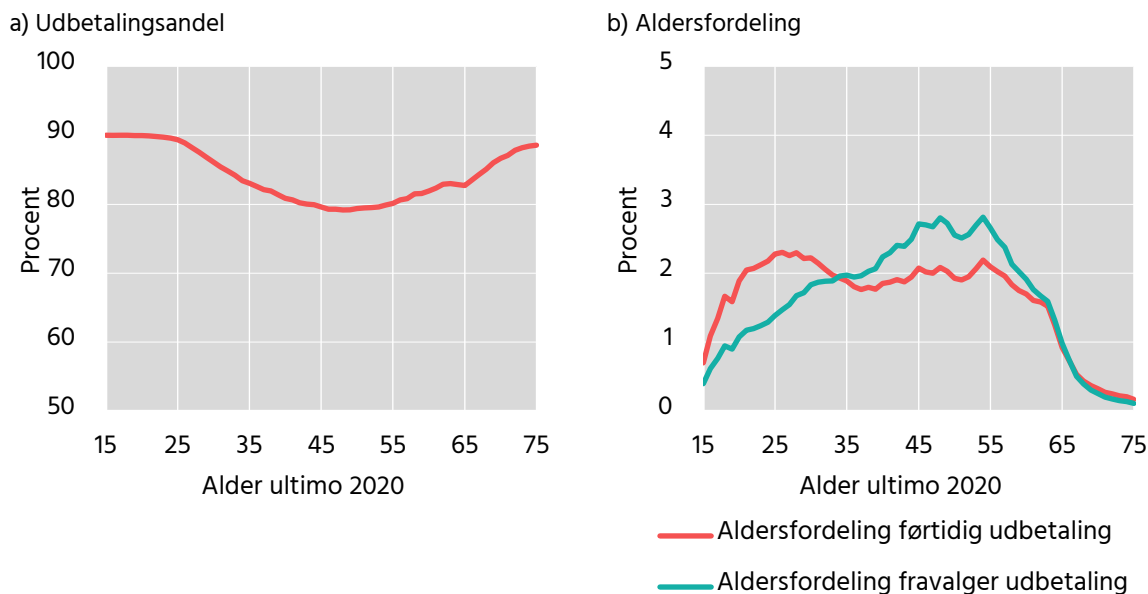
I grundfremskrivningen forudsættes 50 procent af topskattebetalere (inklusive potentielle topskattebetalere) og 90 procent af ikke-topskattebetalere at hæve feriemidlerne optjent i perioden september 2019 til marts 2020.

De anvendte antagelser medfører, at 84 procent af de lønmodtagere, som har mulighed for førtidig udbetaling, vælger at udnytte lejligheden til at få sine indefrosne feriemidler udbetalt i efteråret 2020.

Topskattebetalere har en større feriebetaling end ikke-topskattebetalere. Da der ventes en lavere tendens til udbetaling blandt lønmodtagere med en relativt stor sum af indefrosne feriemidler, ses andelen af den potentielle udbetaling, som ventes udbetalt, at være lavere end andelen af medlemmer, der hæver deres indestående. Således anslås 76 procent af den potentielle udbetaling at blive førtidigt udbetalt. Dette svarer til en udbetaling på i alt 46,3 mia. kr. efter skat (49,2 mia. kr. før skat af den del af feriemidlerne, som indbetales til fonden via FerieKonto og feriekasser).

Figur 4.1

Førtidig udbetaling i efteråret 2020 efter alder, grundfremskrivning

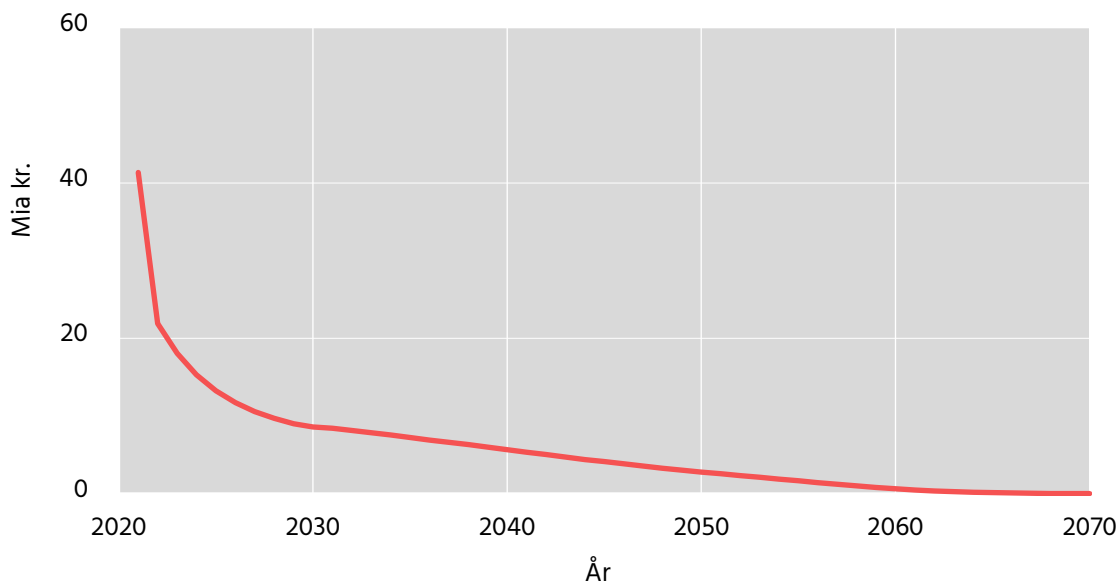
Anm.: Udbetalingsandelen angiver, hvor stor en andel af det potentielle antal medlemmer, som i hvert alderstrin hæver deres feriemidler førtidigt. Aldersfordelingen viser andelen af den samlede persongruppe, som befinder sig i hvert alderstrin.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Andelen af topskattebetalere er størst blandt midaldrende på mellem 45 og 55 år. I dette aldersinterval ventes der således at være færrest, som vælger førtidig udbetaling, jf. **Figur 4.1a**. Andelen af lønmodtagere, der anmoder om førtidig udbetaling, vurderes til knap 80 procent for 45-55-årige. Blandt yngre og ældre lønmodtagere er andelen af topskattebetalere lavere, hvorfor udbetalingstilbøjeligheden ligger højere end blandt de midaldrende. Blandt de yngste og de ældste lønmodtagere ses få potentielle topskattebetalere, hvorfor tæt ved 90 procent vælger førtidig udbetaling af feriemidlerne.

Figur 4.1b viser hvor stor en andel af det samlede antal lønmodtagere, der enten anmoder om eller fravælger førtidig udbetaling, som befinder sig i hvert enkelt alderstrin. Det fremgår, at blandt lønmodtagere yngre end 35 år ses relativt mange at anmode om førtidig udbetaling. Blandt lønmodtagere mellem 35 år og pensionsalderen er det relativt mange, der fravælger førtidig udbetaling af feriemidler.

Figur 4.2

Feriemiddelfondens udlæg til førtidig udbetaling i efteråret 2020, grundfremskrivning 2021–2070

Anm.: Figuren viser Feriemiddelfondens låntagning ved Staten primo året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I grundfremskrivningen foretages førtidig udbetaling i efteråret 2020 for i alt 46,3 mia. kr. efter skat, hvoraf Feriemiddelfonden har 41,4 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne. Fonden optager lån ved Staten til at dække de førtidige udbetalinger til medlemmer, for hvem arbejdsgiverne endnu ikke har indbetalt vedkommendes feriemidler. Lånet tilskrives en rente svarende til indeksering af fondens tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne.

Arbejdsgiverne vil løbende foretage indbetaling til fonden på enten frivillig basis eller ved lov. Feriemiddelfondens tilgodehavende ved arbejdsgiverne som følge af førtidig udbetaling i efteråret 2020 fremskrives med grundfremskrivningens antagelser om arbejdsgivernes indbetalinger. Fremskrivningen viser, hvornår fonden kan forvente at få de førtidigt udbetalte midler indbetalt fra arbejdsgiverne. Ved indbetaling fra arbejdsgiverne skal Feriemiddelfonden afdrage et tilsvarende beløb på fondens lån ved Staten. Fremskrivningens viser således også størrelsen af Feriemiddelfondens lån ved Staten.

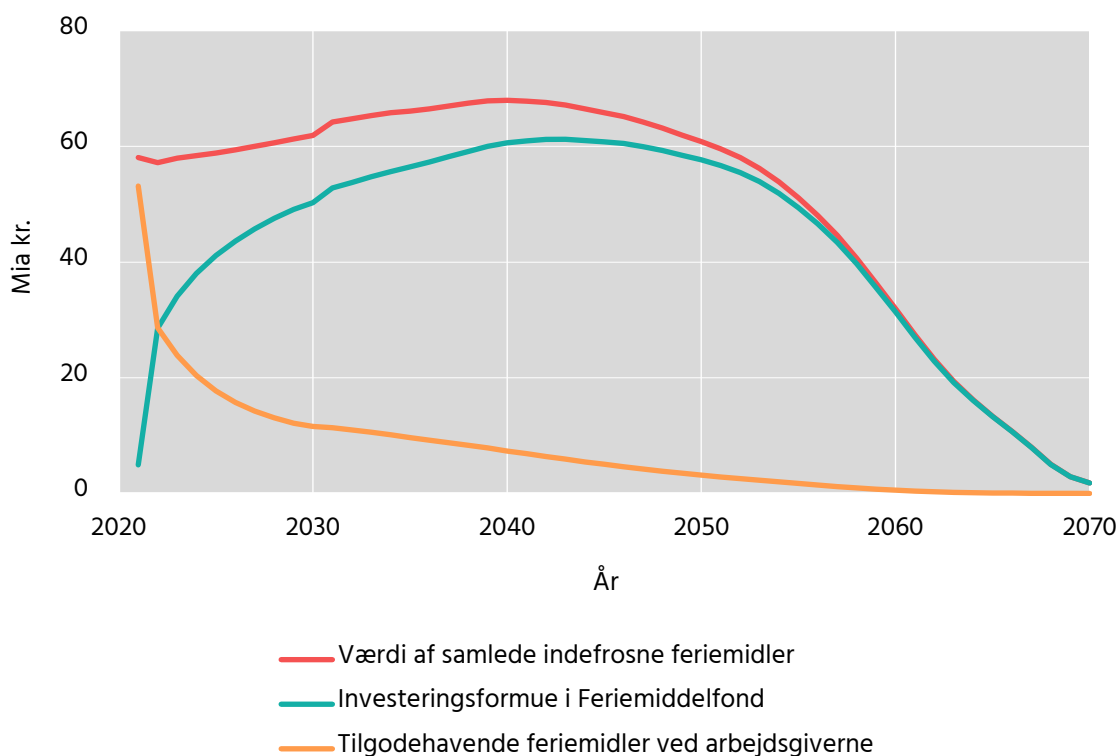
I løbet af 2021 ventes fondens udlæg som følge af førtidig udbetaling at blive nedskrevet med 20 mia. kr., jf. Figur 4.2. Størstedelen af nedskrivningen sker som følge af frivillig indbetaling af det skyldige beløb fra arbejdsgiverne. I perioden 2022-2030 nedskrives fondens udlæg ganske hurtigt, idet der i perioden sker forholdsvis mange frivillige indbetalinger som følge af jobskifte.

Formue i Feriemiddelfonden

Initialt vurderes den samlede sum af indefrosne feriemidler at udgøre 58,1 mia. kr. eksklusiv feriemidler udbetalt førtidigt i efteråret 2020. Heraf vurderes 4,9 mia. kr. at være indbetalt til fonden via FerieKonto og feriekasser. De resterende 53,2 mia. kr. har fonden til gode ved arbejdsgiverne.

Figur 4.3 viser grundfremskrivningen af Feriemiddelfondens samlede formue, herunder værdien af investeringsformuen og tilgodehavende midler ved arbejdsgiverne.

Figur 4.3
Formue i Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Anm.: Figuren viser formuen primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I løbet af 2021 sker et forholdsvis stort fald i Feriemiddelfondens samlede sum af indefrosne feriemidler. Dette skyldes, at der i året sker udbetaling til alle medlemmer over pensionsalderen. I 2021 er fondens ordinære udbetaling til medlemmer, der har nået pensionsalderen, således større end i efterfølgende år.

I 2022 ventes derimod en forholdsvis lille udbetaling til lønmodtagere, der når pensionsalderen. Dette skyldes, at pensionsalderen øges (forklares nærmere nedenfor, hvorfor dette dæmper antallet af udbetalinger). Den samlede sum af indefrosne midler vurderes derfor tæt ved uændret mellem 2022 og 2023.

Fra 2023 til 2030 aftager Feriemiddelfondens samlede formue nogenlunde jævnt med cirka 300 mio. kr. årligt. Dette på trods af stigende udbetalinger i perioden, hvilket dog modvirkes af et forventet stigende afkast på fondens investeringsformue.

Den samlede sum af indefrosne feriemidler ses at "knække" omkring år 2030. Det ses, at formuen stiger med cirka 1 mia. kr. mellem 2030 og 2031. Det skyldes de løbende ændringer af folkepensionsalderen og de deraf følgende ændringer i udbetalingsmønstret. Når folkepensionsalderen øges med ét år – som det er tilfældet i år 2030 – vil ingen personer have mulighed for at overgå til folkepension. Det følger heraf, at ingen med tilgodehavende feriemidler bliver udbetalingsberettigede ved at nå folkepensionsalderen. År-til-år ændringen i formuen er da anderledes end i omkringliggende år, hvor disse udbetalinger finder sted, hvilket medfører "knæk" i den observerede formueudvikling.

Efter 2030 aftager lønmodtagernes tilgodehavender frem mod 2070, hvor den samlede sum vurderes til lige under 1 mia. kr.

I løbet af 2021 ventes der at ske frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden på i alt 24,7 mia. kr. Efter frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne vurderes investeringsformuen og fondens tilgodehavende ved arbejdsgiverne primo 2022 at være nogenlunde lige store. Begge udgør cirka 28,6 mia. kr. De følgende år foretager arbejdsgiverne fortsat forholdsvis store frivillige indbetalinger til Feriemiddelfonden i takt med, at medarbejderne skifter job. De frivillige indbetalinger aftager løbende som følge af, at ancienniteten øges for de tilbageværende medarbejdere med opsparede feriemidler i virksomhederne.

Efter 2021 vurderes fondens investeringsformue større end fondens tilgodehavende midler ved arbejdsgiverne. Over tid forventes fondens afkast på investeringsformuen at blive øget i takt med et generelt stigende renteniveau. Den øgede merforrentning i forhold til indekseringen af midler ved arbejdsgiverne er medforklarende til, at fondens investeringsformue over tid vurderes at udgøre en større andel af den samlede sum af indefrosne feriemidler.

Udbetalinger fra Feriemiddelfonden

I fremskrivningerne antages det, at alle medlemmer, som har nået eller er ældre end folkepensionsalderen, får tilgodehavende feriemidler udbetalt ved førstkommande mulighed i 2021. Ordinære udbetalinger til medlemmer på eller over folkepensionsalderen skønnes på baggrund heraf til 1,6 mia. kr. i 2021. Samme år vurderes udbetalinger af øvrige årsager at udgøre cirka 0,7 mia. kr. Inklusiv i dette beløb er fondens ekstraordinære udbetaling til Staten på anslået 180 mio. kr. (denne udbetaling beskrives nærmere nedenfor).

Figur 5.2 viser størrelsen af de skønnede udbetalinger i fremskrivningsperioden. Udbetalingerne opdeles efter udbetalingsårsag.

Der ses en klar tendens til, at de forventede årlige udbetalinger fra Feriemiddelfonden stiger over tid. Fra at udbetale i størrelsesordenen 1-1½ mia. kr. årligt i fondens første leveår, vurderes der på sigt at blive udbetalt op mod 3½ mia. kr. om året. Dette skyldes hovedsageligt forrentning af midler i fonden og ved arbejdsgiverne, mens antallet af udbetalinger er relativt konstant, dog varierende med befolkningstallet.

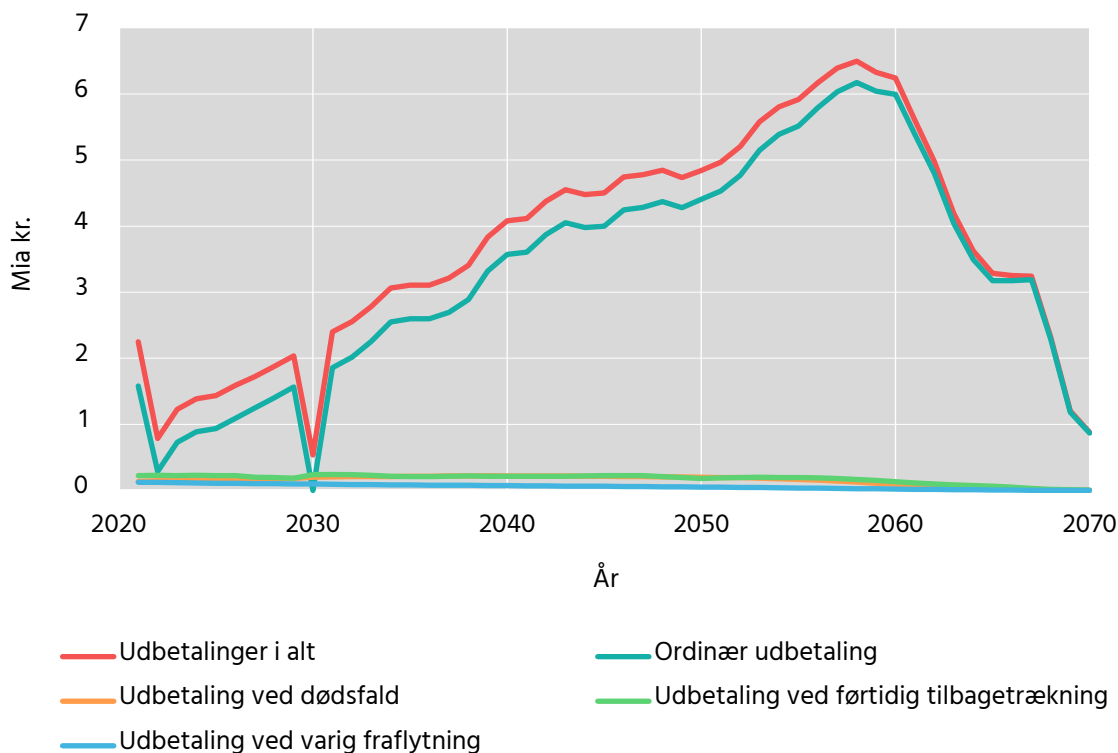
Foruden ordinære udbetalinger kan et medlem få udbetalt tilgodehavende feriemidler ved førtidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, ved varig fraflytning fra Danmark eller ved dødsfald, hvor personens indestående udbetales til boet. Udbetalinger ved fraflytning fra Danmark vurderes størst i begyndelsen af fremskrivningsperioden, hvor sådanne udbetalinger beløber sig til omkring 120 mio. kr. årligt. Efterhånden som fondens medlemmer bliver ældre, og færre dermed er i aldersgrupper med stor udvandringshyppighed, falder udbetalinger i forbindelse med fraflytning til knap 50 mio. kr. årligt i perioden 2040-45. Fra 2060 vurderes beløbet til mindre end 10 mio. kr. pr. år.

Også antallet af udbetalinger i forbindelse med førtidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet aftager over tid, efterhånden som antallet af medlemmer i Feriemiddelfonden aftager. Det faldende antal skyldes ligeledes, at færre forventes at udnytte efterlønsordningen fremadrettet. Da den gennemsnitlige udbetaling per person er stigende over tid, forventes de årlige udbetalinger i forbindelse med førtidig tilbagetrækning imidlertid at være nogenlunde konstant omkring 150-200 mio. kr. årligt frem til 2045.

Udbetalinger i forbindelse med medlemmets dødsfald vurderes at stige fra 140 mio. kr. årligt i begyndelsen af fremskrivningen til omkring 180 mio. kr. per år omkring år 2030. Stigningen skyldes en større udbetaling per person, idet antallet af udbetalinger aftager i perioden.

Figur 4.4

Udbetalinger fra Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Anm.: Figuren viser udbetalinger fra Feriemiddelfonden i løbet af året. Feriemiddelfondens udbetaling til Staten i 2021 på anslået 180 mio. kr. er ikke vist selvstændigt i figuren, men udbetalingen indgår i fondens samlede udbetaling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Indbetalinger fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden

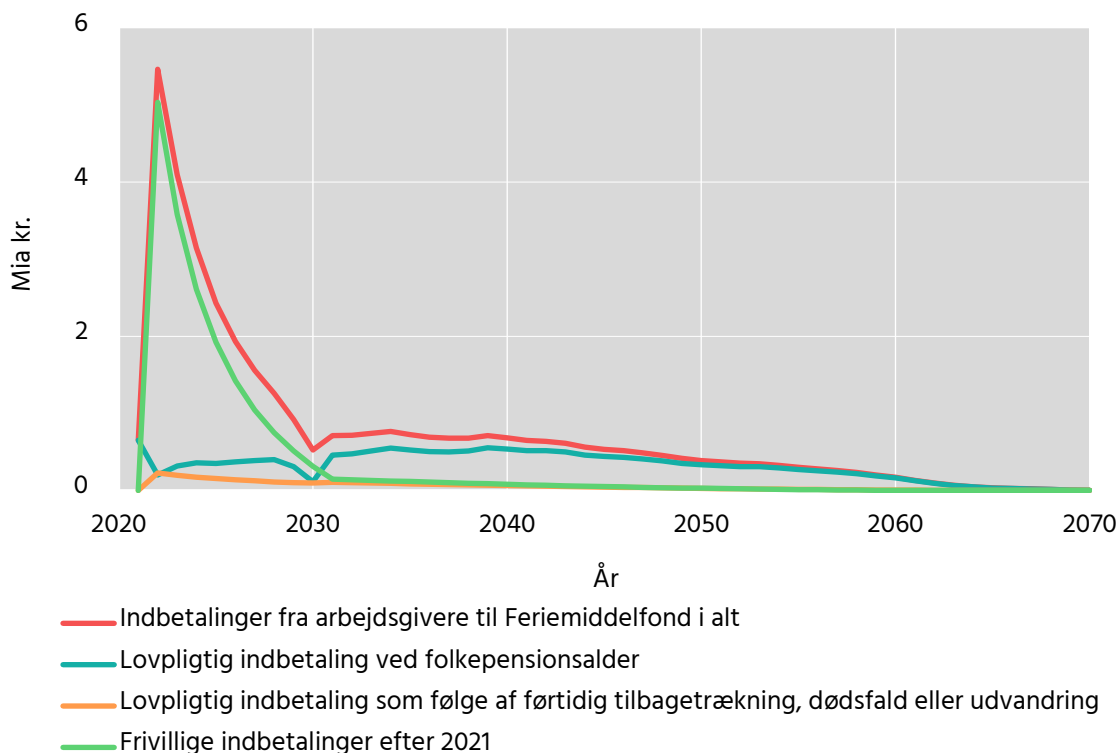
Indbetalinger fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden er vist i Figur 4.5, dog er arbejdsgivernes frivillige indbetalinger i 2021 på anslået 24,7 mia. kr. udeladt af figuren.

Efter 2021 forudsættes arbejdsgiverne at foretage frivillige indbetalinger ved lønmodtagers jobskifte. De medarbejdere, som ikke foretager jobskifte, vil løbende øge deres anciennitet. Stigende anciennitet ventes at reducere hyppigheden for jobskifte efterhånden som årene går. Af denne grund vurderes arbejdsgivernes frivillige indbetalinger at være størst i begyndelsen af fremskrivningen, hvorefter de frivillige indbetalinger aftager i takt med færre jobskifter.

Arbejdsgivernes indbetalinger som følge af førtidig tilbagetrækning, dødsfald og varig fraflytning følger delvis udbetalinger fra fonden. Dog med en vis forsinkelse, da fonden i visse tilfælde foretager udlæg, hvorefter arbejdsgiveren efterfølgende indbetaler det skyldige beløb. Hovedparten af arbejdsgivernes lovpligtige indbetalinger sker som følge af, at medlemmet når folkepensionsalderen.

Figur 4.5

Indbetalinger fra arbejdsgivere til Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Anm.: Figuren viser arbejdsgivernes indbetalinger til Feriemiddelfonden i løbet af året. Frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne i 2021 på i alt 24,7 mia. kr. er udeladt af figuren.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Pengestrømme i Feriemiddelfonden

Tabel 4.2 opsummerer pengestrømme i Feriemiddelfonden.

I 2021 har Feriemiddelfonden en ekstraordinær udbetaling til Staten på skønsmæssigt 180 mio. kr. Dette skyldes, at Feriemiddelfonden primo maj 2021 afregner Statens andel af midler overført fra Feriekonto og feriekasserne til Staten.

Lovpligtige indbetalinger fra arbejdsgiverne ved folkepensionsalderen er relativt store i 2021, hvor 650 mio. kr. skønnes indbetalt fra arbejdsgiverne til fonden. Dette skyldes, at arbejdsgiverne initialt indbetaler for alle lønmodtagere over folkepensionsalderen.

Det er værd at bemærke, at lovpligtige indbetalinger fra arbejdsgiverne i 2021 som følge af førtidig tilbagetrækning, dødsfald og varig fraflytning er lig nul. Dette er sandsynligvis en undervurdering, idet arbejdsgiverne allerede i 2021 skal foretage lovpligtige indbetalinger for personer med tilgodehavende feriemidler, som har forladt arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen frem til og med 28. februar 2021. Denne gruppe må dog forventes at være forholdsvis beskeden, idet personer med tilgodehavende feriemidler var på arbejdsmarkedet i (en del af) perioden september 2019 til august 2020. Idet både førtidig tilbagetrækning og dødsfald er relativt sjældent for lønmodtagere – de fleste overgår typisk til en offentlig overførsel før både førtidig pensionering og død – må det forventes, at relativt få lønmodtagere når at trække sig fra arbejdsmarkedet allerede før marts 2021.

Tabel 4.2

Oversigt over udvikling i Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070, mia. kr.

	Formue i fond			Udestående udbetalt 2020	Udbetalinger fra fond						Indbetalinger			
	Samlet formue	Investeringsformue	Ved arbejdsgiverne		I alt	Ordinær	Dødsfald	Førtidig tilbagetrækning	Varig fraflytning	Ekstraordinær til Staten	I alt	Lovpligtig pensionsalder	Lovpligtig øvrige	Frivillige
2021	58,1	4,9	53,2	41,4	2,3	1,6	0,1	0,2	0,1	0,2	25,3	0,7	0,0	24,7
2022	57,2	28,6	28,6	21,9	0,8	0,3	0,1	0,2	0,1	-	5,5	0,2	0,2	5,0
2023	58,0	34,1	23,9	18,1	1,2	0,7	0,2	0,2	0,1	-	4,1	0,3	0,2	3,6
2024	58,4	38,1	20,4	15,3	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	3,1	0,4	0,2	2,6
2025	58,9	41,1	17,7	13,3	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	2,4	0,4	0,2	1,9
2026	59,4	43,7	15,8	11,7	1,6	1,1	0,2	0,2	0,1	-	1,9	0,4	0,1	1,4
2027	60,0	45,8	14,3	10,6	1,7	1,2	0,2	0,2	0,1	-	1,6	0,4	0,1	1,0
2028	60,6	47,6	13,1	9,7	1,9	1,4	0,2	0,2	0,1	-	1,3	0,4	0,1	0,7
2029	61,3	49,1	12,2	9,0	2,0	1,6	0,2	0,2	0,1	-	0,9	0,3	0,1	0,5
2030	61,9	50,3	11,6	8,6	0,5	0,0	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,1	0,1	0,3
Gns. 2031-35	65,3	54,7	10,6	7,8	2,8	2,3	0,2	0,2	0,1	-	0,7	0,5	0,1	0,1
Gns. 2036-40	67,4	59,1	8,3	6,3	3,5	3,0	0,2	0,2	0,1	-	0,7	0,5	0,1	0,1
Gns. 2041-45	67,0	61,0	5,9	4,7	4,4	3,9	0,2	0,2	0,1	-	0,6	0,5	0,1	0,1
Gns. 2046-50	63,1	59,2	3,9	3,3	4,8	4,3	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,4	0,0	0,0
Gns. 2051-55	55,8	53,5	2,3	2,1	5,5	5,1	0,2	0,2	0,0	-	0,3	0,3	0,0	0,0
Gns. 2056-60	40,3	39,3	1,0	1,0	6,3	6,0	0,1	0,2	0,0	-	0,2	0,2	0,0	0,0
Gns. 2061-65	19,9	19,7	0,2	0,3	4,3	4,2	0,1	0,1	0,0	-	0,1	0,1	0,0	0,0
Gns. 2066-70	5,7	5,7	0,0	0,0	2,2	2,1	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0

Anm.: Formue og udestående udbetalt 2020 angiver Feriemiddelfondens kapital primo året. Udbetalinger fra fonden og indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden omfatter pengesummen i løbet af de(t) angivne år.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I 2022 er udbetalinger fra fonden som følge af, at medlemmer når folkepensionsalderen forholdsvis små i forhold til efterfølgende år. Dette skyldes, at folkepensionsalderen i 2022 øges med et halvt år, hvorfor relativt få personer overgår til folkepension – og dermed får deres tilgodehavende feriemidler udbetalt – i dette år.

Øget folkepensionsalder er ligeledes årsagen til, at Feriemiddelfonden ikke har nogen udbetalinger til medlemmer, som når folkepensionsalderen i år 2030. Her øges folkepensionsalderen med ét år, hvorfor ingen medlemmer overgår til folkepension. På trods heraf forventes stadig en positiv lovpligtig indbetaling fra arbejdsgiverne til fonden for medlemmer, som når folkepensionsalderen. Dette skyldes, at arbejdsgivernes indbetalinger ikke følger kalenderåret, men også dækker medlemmer, som når folkepensionsalderen i begyndelsen af det kommende år.

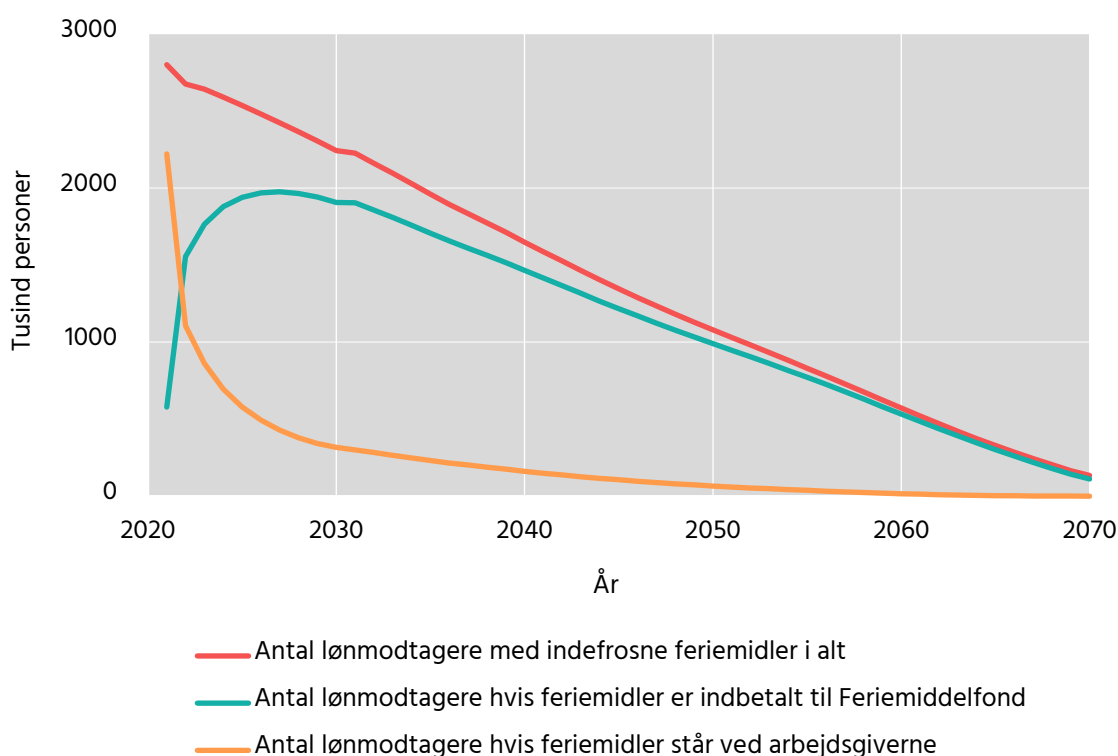
Frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne vurderes til 5 mia. kr. i 2022. Beløbet aftager de følgende år i takt med, at hyppigheden for jobskifte mindskes, når ancienniteten øges for de medarbejdere, der fortsat har feriemidler til gode ved arbejdsgiveren.

Antal lønmodtagere i Feriemiddelfonden

I alt vurderes knap 2,8 mio. lønmodtagere at have indefrosne feriemidler primo 2021. Som følge af, at antallet af udbetalinger vurderes forholdsvis konstant over tid, ventes antallet af lønmodtagere med tilgodehavende feriemidler at aftage nogenlunde jævnt over tid, jf. Figur 4.6. I løbet af 2034 ventes antallet af lønmodtagere med tilgodehavende feriemidler at passere under 2 mio.

Figur 4.6

Antal lønmodtagere i Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

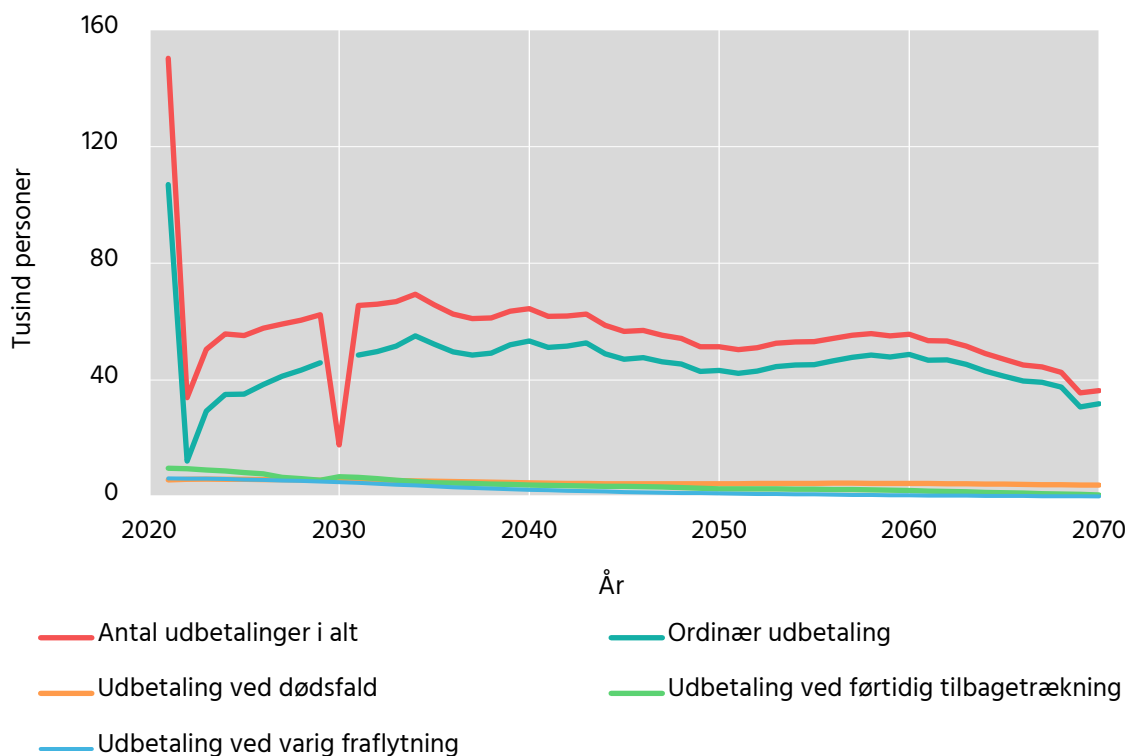
I Feriemiddelfondens første leveår samt omkring år 2030 ses et unormalt udbetalingsmønster. I løbet af 2021 sker et relativt stor fald i medlemsbestanden, mens der i 2022 og 2030 er forholdsvis få medlemmer, som forlader fonden, jf. Figur 4.6.

I 2021 sker et forholdsvis højt antal udbetalinger, jf. Figur 4.7. Dette følger af, at Feriemiddelfonden udbetaler til alle medlemmer, som når eller er ældre end pensionsalderen, ligesom medlemmer med små konti på mindre 1.500 kr. udbetales. I 2022 ventes blot halvt så mange ordinære udbetalinger som følge af, at medlemmer når pensionsalderen. Dette skyldes, at pensionsalderen øges med et halvt år. I 2030 øges pensionsalderen med et år, hvorfor ingen medlemmer når pensionsalderen i året. Antallet af ordinære udbetalinger er derfor lig nul i 2030.

Set bort for disse år med særlige begivenheder, der påvirker antallet af udbetalinger, ses antallet af udbetalinger fra Feriemiddelfonden primært at variere med demografien, der er afgørende for, hvor mange personer der får foretaget ordinær udbetaling.

Figur 4.7

Antal udbetalinger fra Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

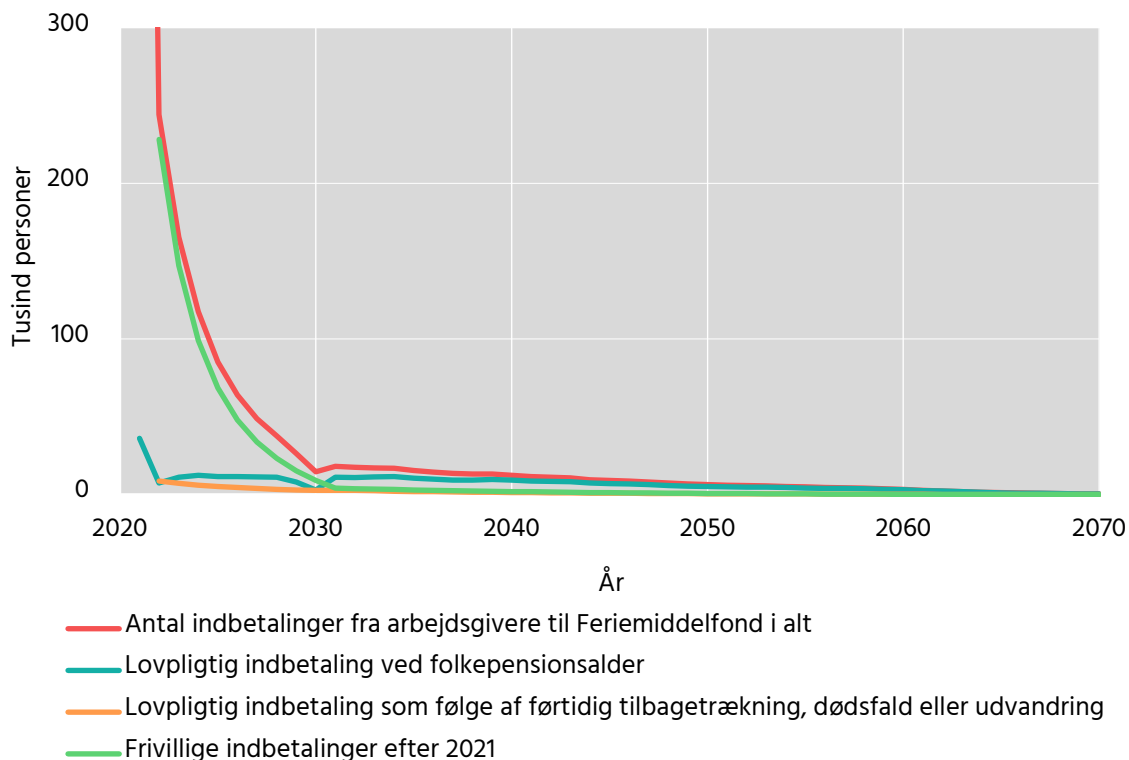
Antallet af indbetalinger til Feriemiddelfonden domineres af arbejdsgivernes frivillige indbetalinger, jf. Figur 4.8. I 2021 ventes arbejdsgiverne at foretage frivillig indbetaling for knap 1.080.000 lønmodtagere. Herudover følger lovpligtige indbetalinger fra arbejdsgiverne for godt 36.000 lønmodtagere. Lovpligtige indbetalinger er særligt højt i 2021, hvor arbejdsgiverne foretager indbetaling for alle medarbejdere ældre end pensionsalderen.

I 2022 vurderes arbejdsgiverne at foretage frivillig indbetaling for godt 225.000 lønmodtagere. Antallet falder frem mod 2030 i takt med færre jobskifter.

Også antallet af lovpligtige indbetalinger fra arbejdsgiverne som følge af førtidig tilbagetrækning, dødsfald eller varig fraflytning vurderes størst i første del af fremskrivningen, hvorefter antallet aftager. Faldet følger dels af, at generelt færre er medlemmer i fonden, ligesom antallet som fraflytter landet aftager efter nogle år, når fondens medlemmer bliver ældre, og tendensen til fraflytning er størst i 20'erne. Det spiller også ind, at andelen af befolkningen, som forventes at udnytte efterlønsordningen, vurderes at aftage de kommende år.

Figur 4.8

Antal indbetalinger fra arbejdsgivere til Feriemiddelfond, grundfremskrivning 2021–2070

Anm.: I 2021 sker frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne for i alt 1,08 mio. lønmodtagere. Det samlede antal indbetalinger til Feriemiddelfonden omfatter således 1,11 mio. lønmodtagere i 2021.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

4.3 Alternativt scenarie

I dette afsnit beskrives et alternativt scenarie, hvor udviklingen i Feriemiddelfondens formue vurderes mere pessimistisk end i grundfremskrivningen. I det alternative scenarie forudsættes det, at alle medlemmer vælger førtidig udbetaling i efteråret 2020. Desuden antages det, at en mindre andel af arbejdsgiverne end i grundfremskrivningen foretager frivillig indbetaling til fonden i 2021. I forlængelse heraf vurderes arbejdsgiverne også løbende at foretage færre frivillige indbetalinger, end det er forudsat i grundfremskrivningen.

De anvendte forudsætninger i det alternative scenarie er angivet i Boks 4.3.

Boks 4.3

Særlige forudsætninger anvendt i det alternative scenarie

Følgende antagelser er gjort i det alternative scenarie:

- I efteråret 2020 sker førtidig udbetaling til alle udbetalingsberettigede.
- Hele staten, alle regioner og 50 procent af kommunerne foretager frivillig indbetaling af skyldige beløb til fonden i september 2021. Ingen private arbejdsgivere indbetaler frivilligt skyldige beløb til fonden i løbet af 2021.
- Fra 2022 og efterfølgende år foretager private arbejdsgivere og kommunerne frivillig indbetaling til fonden ved hvert andet jobskifte.

Opstartsåret 2020

I den alternative fremskrivning er summen af feriemidler i optjeningsperioden uændret i forhold til grundfremskrivningen. Dermed er skattebetalingen af feriegodtgørelse, der indbetales til fonden via FerieKonto og feriekasser, uændret. Udbetalinger til fondsferiedage antages ligeledes uændret i forhold til grundfremskrivningen.

I det alternative scenarie vælger alle lønmodtagere førtidig udbetaling i efteråret 2020. Dette medfører, at det samlede beløb på 60,9 mia. kr. udbetales (efter skat af feriegodtgørelse indbetalt via FerieKonto og feriekasser, der beløber sig til skønsmæssigt 3,6 mia. kr.). Ultimo 2020 ventes feriemiddelfonden at have 43,4 mia. til rådighed. Heraf er 3,9 mia. kr. indbetalt til Feriemiddelfonden, mens de resterende 39,6 mia. kr. fortsat står ved arbejdsgiverne.

Tabel 4.3

Skøn over feriemidler til rådighed for Feriemiddelfonden ultimo 2020, alternativt scenarie, mio. kr.

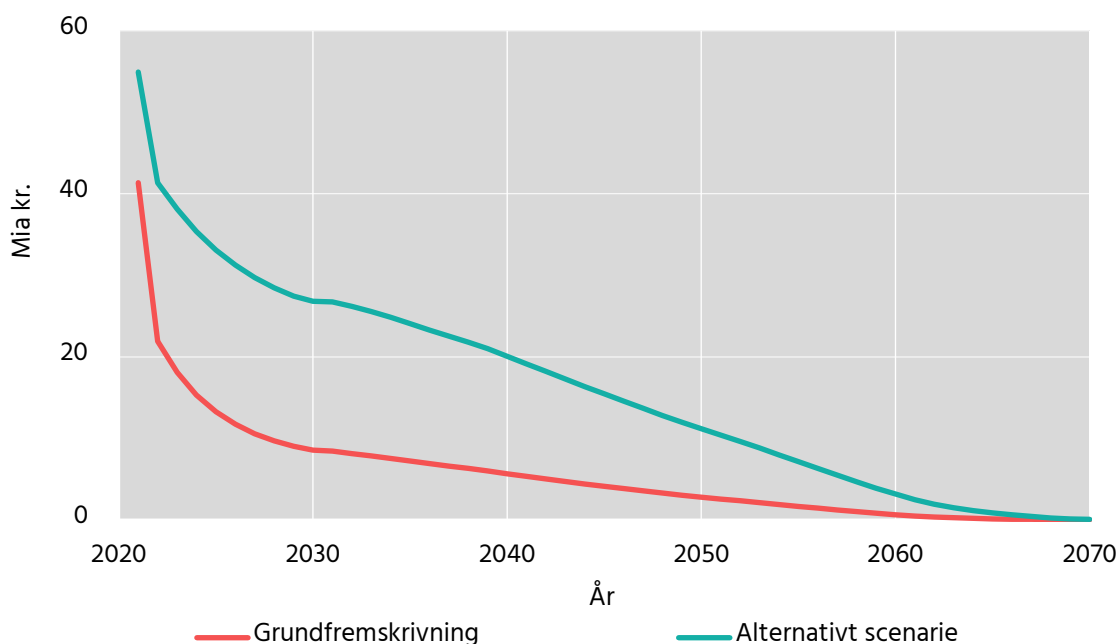
	Ferie med løn	Feriegodtgørelse		I alt
		Ved arbejdsgiver	Ved FerieKonto	
Feriebetaling sep. 2019 til aug. 2020	79.184	15.329	16.262	110.775
- Skat af feriegodtgørelse	-	-	-6.165	-6.165
- Udbetaling til fondsferiedage	-	-	-284	-284
- Førtidig udbetaling efterår 2020	-45.892	-9.046	-5.961	-60.900
Til rådighed for Feriemiddelfond	33.292	6.283	3.852	43.426
Indfrosne midler ved arbejdsgiver	39.576		-	39.576
Investeringsformue		-	3.851	3.851

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

For at dække fuld førtidig udbetaling i efteråret 2020 vurderes Feriemiddelfonden at skulle foretage lån ved Staten for i alt 54,9 mia. kr. Lånet tilbagebetales løbende, når arbejdsgiverne foretager indbetalinger til fonden. Som følge af arbejdsgivernes længere indbetalingshorisont end forudsat i grundfremskrivningen, vil der gå en længere årrække før Feriemiddelfonden vurderes at have nedbragt lånebeløbet, jf. Figur 4.9. I det alternative scenarie ventes lånet for eksempel at passere 15 mia. kr. i løbet af år 2045. I grundfremskrivningen ville samme beløbsgrænse være nået allerede i løbet af år 2024.

Figur 4.9

Feriemiddelfondens udlæg til førtidig udbetaling i efteråret 2020, alternativt scenarie 2021–2070

Anm.: Figuren viser Feriemiddelfondens låntagning ved Staten primo året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Formue og antal lønmodtagere i Feriemiddelfonden

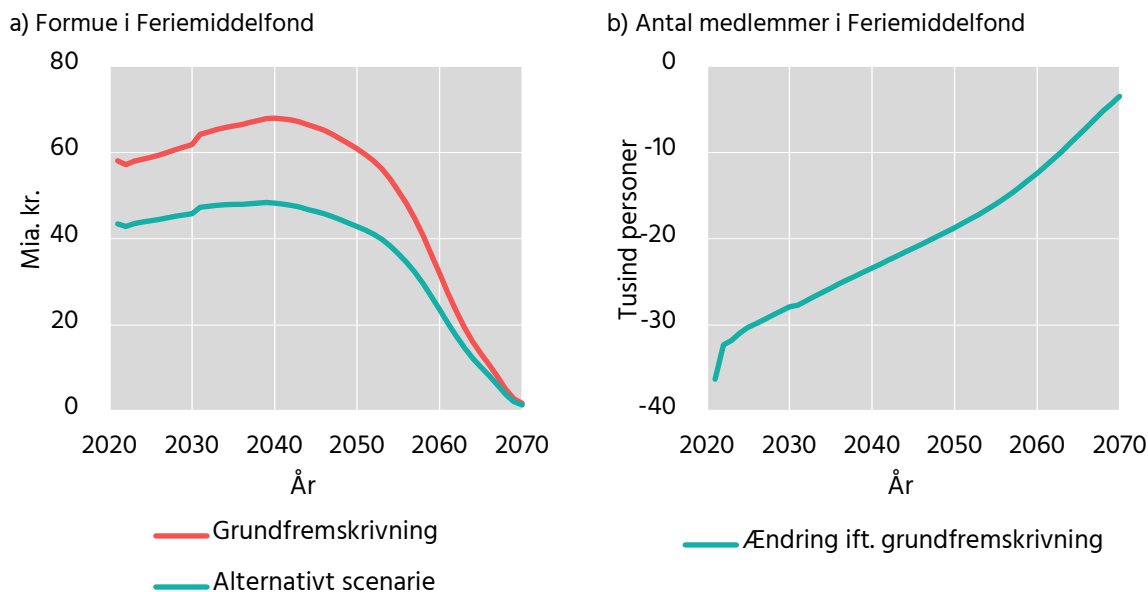
I det alternative scenarie sker en større førtidig udbetaling end i grundfremskrivningen. Som følge heraf er Feriemiddelfondens initiale formue 14,6 mia. kr. mindre end i grundfremskrivningen, jf. Figur 4.10a. Over tid er formueudviklingen i de to fremskrivninger dog tilnærmelsesvis ens.

Vælger samtlige udbetalingsberettigede medlemmer førtidig udbetaling i 2020, ventes antallet af lønmodtagere i fonden at blive reduceret med op mod 324.000 personer. Disse optjener ikke nødvendig yderligere feriebetaling i de sidste fem måneder af optjeningsperioden. Skønnet er forbundet med særlig stor usikkerhed, idet der er stor usikkerhed omkring, hvor mange lønmodtagere, som vil genindtræde i beskæftigelse efter marts 2020.

Ved fuld førtidig udbetaling vurderes antallet af lønmodtagere, som forlader Feriemiddelfonden, at være cirka 36.000 personer større end i grundfremskrivningen, jf. Figur 4.10b. Over tid mindskes forskellen i antal lønmodtagere i feriefonden i de to fremskrivninger.

Figur 4.10

Formue og antal lønmodtagere i Feriemiddelfond, alternativt scenarie 2021–2070

Anm.: Figuren til venstre viser formuen primo året. Figuren til højre viser ændringen i antal lønmodtagere i Feriemiddelfonden i den alternative fremskrivning fratrukket grundfremskrivningen.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I det alternative scenarie forudsættes en mindre andel af arbejdsgiverne at foretage frivillig indbetaling til Feriemiddelfonden. Dette gælder både i 2021 og løbende gennem de følgende år. Som følge heraf vurderes fondens investeringsformue noget mindre end i grundfremskrivningen, jf. Figur 4.11a.

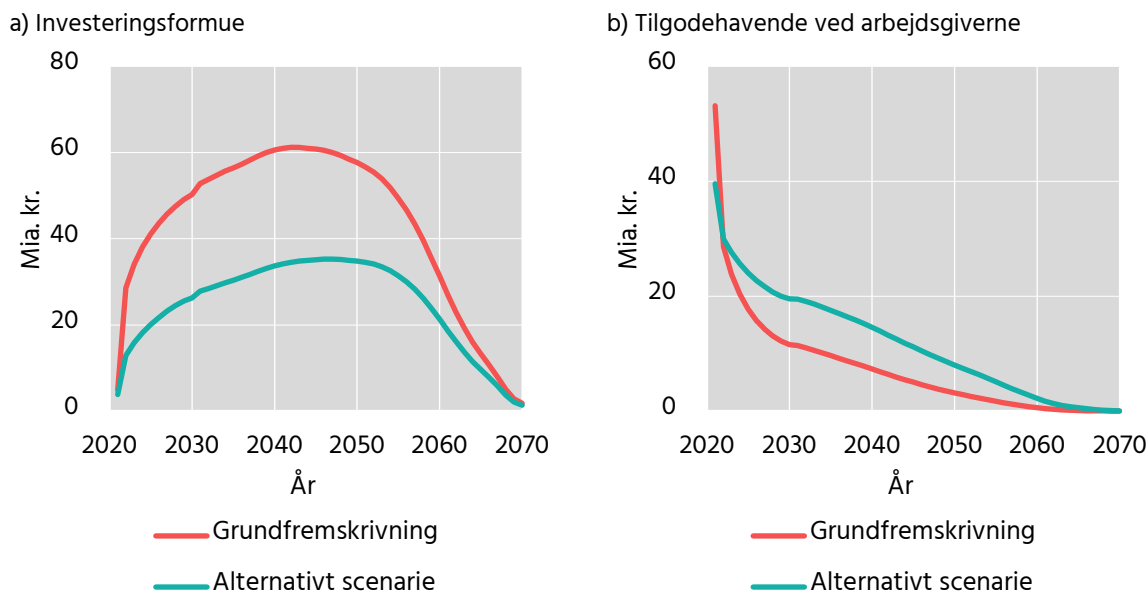
Det modsvares af, at tilgodehavende midler ved arbejdsgiverne er større i det alternative scenarie end i grundfremskrivningen, jf. Figur 4.11b.

Idet forrentningen af midler i fonden efter få år antages at være større end indekseringen af midler ved arbejdsgiverne, har det betydning for den samlede sum af tilgodehavende feriemidler, hvor stor en andel arbejdsgiverne indbetaler til fonden. Jo større andel af arbejdsgiverne, som foretager frivillig indbetaling, jo større samlet formue opnår Feriemiddelfonden.

En tabel, der opsummerer pengestrømme i Feriemiddelfonden i det alternative scenarie, kan ses i appendiks A.

Figur 4.11

Investeringsformue og tilgodehavende ved arbejdsgiverne, alternativt scenarie 2021–2070

Anm.: Begge figurer viser formuen primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

4.4 Kombinerede scenarier

I tillæg til grundfremskrivningen og det alternative scenarie præsenteret i de to foregående afsnit udføres yderligere to fremskrivninger. I disse kombineres de anvendte antagelser, hvorfor fremskrivningerne kaldes kombinationsscenarier.

I kombinationsscenarie A anvendes førtidige udbetalinger som i grundfremskrivningen, mens arbejdsgivernes frivillige indbetalinger følger det alternative scenarie. I kombinationsscenarie B forholder det sig omvendt således, at førtidige udbetalinger følger det alternative scenarie, mens arbejdsgivernes frivillige indbetalinger antages at være som i grundfremskrivningen.

De særligere forudsætninger i de to kombinationsscenarier er angivet i Boks 4.4.

Boks 4.4

Særlige forudsætninger anvendt i de to kombinationsscenarioer

Følgende antagelser er gjort i kombinationsscenario A:

- I efteråret 2020 sker førtidig udbetaling til 50 procent af alle topskatteydere inklusiv gruppen af lønmodtagere, som bliver topskatteydere som følge af udbetalingen af feriepenge. Blandt ikke-topskatteydere sker udbetaling til 90 procent.
- Hele staten, alle regioner og 50 procent af kommunerne foretager frivillig indbetaling af skyldige beløb til fonden i september 2021. Ingen private arbejdsgivere indbetaler frivilligt skyldige beløb til fonden i løbet af 2021.
- Fra 2022 og efterfølgende år foretager private arbejdsgivere og kommunerne frivillig indbetaling til fonden ved hvert andet jobskifte.

Følgende antagelser er gjort i kombinationsscenario B:

- I efteråret 2020 sker førtidig udbetaling til alle udbetalingsberettigede.
- Hele staten, alle regioner og 75 procent af kommunerne foretager frivillig indbetaling af skyldige beløb til fonden i september 2021. Blandt de private arbejdsgivere indbetaler 25 procent frivilligt skyldige beløb til fonden i løbet af 2021.
- Fra 2022 og efterfølgende år foretager private arbejdsgivere og kommunerne frivillig indbetaling til fonden ved medarbejderens jobskifte.

Opstartsåret 2020

I løbet af 2020 har lønmodtagernes adfærd i forhold til hvor stor en andel, der vælger førtidig udbetaling, betydning for Feriemiddelfondens initiale formue primo 2021 og størrelsen af fondens lån ved Staten til at dække de førtidige udbetalinger.

I de to kombinationsscenarioer anvendes samme forudsætninger som i de to hidtil præsenterede fremskrivninger. I kombinationsscenario A vil 84 procent af de udbetalingsberettigede som i grundfremskrivningen foretage førtidig udbetaling. Af den samlede førtidige udbetaling vurderes fonden at have 41,4 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne. Primo 2021 vurderes der samlet set at være 58,1 mia. kr. i Feriemiddelfonden. Heraf skønnes investeringsformuen, dvs. midler indbetalt fra arbejdsgiverne til fonden, til 4,9 mia. kr., mens fonden vurderes at have 53,2 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne. For kombinationsscenario A vil opgørelsen af pengestrømme i fondens opstartsår være identisk med Tabel 4.1 på side 25.

I kombinationsscenario B antages fuld førtidig udbetaling, hvilket svarer til det alternative scenarie beskrevet i afsnit 4.3. For at dække fuld førtidig udbetaling i efteråret 2020 vurderes Feriemiddelfonden at skulle foretage lån ved Staten for i alt 54,9 mia. Primo 2021 ventes Feriemiddelfonden at have 43,4 mia. til rådighed. Heraf er 3,9 mia. kr. indbetalt til fonden, mens de resterende 39,6 mia. kr. fortsat står ved arbejdsgiverne. Opstartsåret er for kombinationsscenario B opsummeret i Tabel 4.3 på side 36.

Formue i Feriemiddelfonden

I forhold til den samlede medlemsbestand i Feriemiddelfonden hører fremskrivningerne sammen parvis i den forstand, at hvis udbetalingsmønstret er ens i to fremskrivninger, da vil det

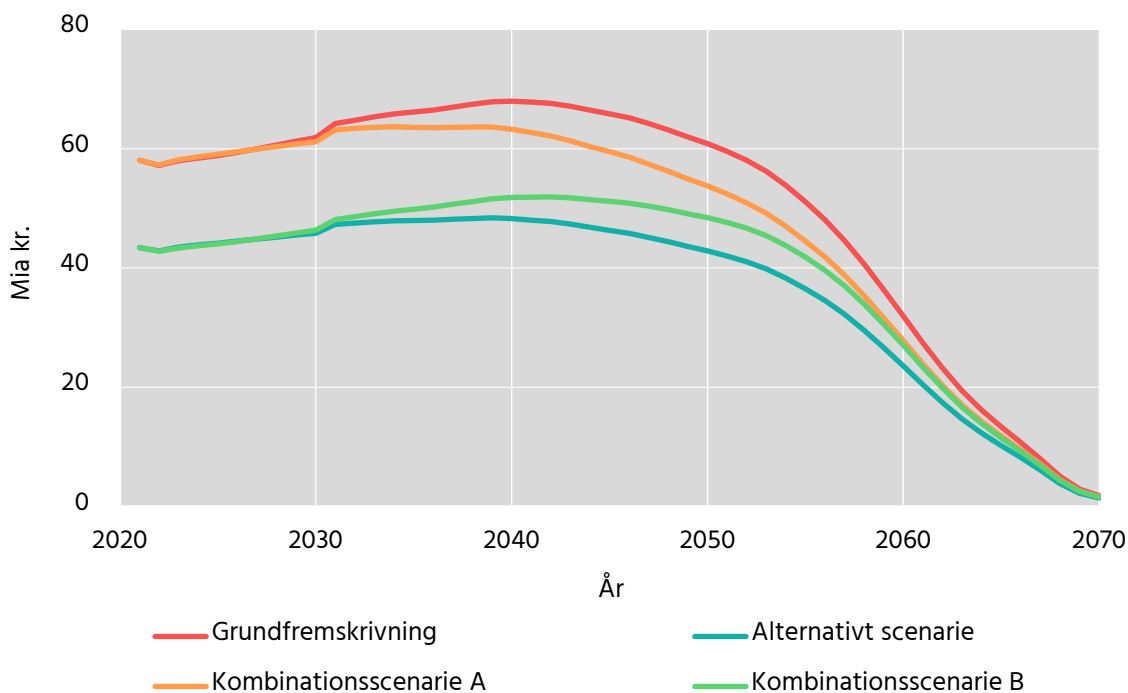
samlede antal lønmodtagere være ens i disse to fremskrivninger. Det er således alene fordelingen mellem, hvorvidt tilgodehavende feriemidler er indbetalt til fonden, eller fortsat står ved arbejdsgiverne, som er forskellig.

I grundfremskrivningen og kombinationsscenario A er udbetalingsadfærden ens. I disse to fremskrivninger er således ingen forskel på det samlede antal lønmodtagere i Feriemiddelfonden. Det samme gør sig gældende for det alternative scenarie og kombinationsscenario B.

Hvorvidt feriemidlerne er indbetalt til fonden eller fortsat står ved arbejdsgiverne har betydning for forrentningen af midlerne. I forløbene antages nettoforrentningen af investeringsformuen i Feriemiddelfonden at være lig den forventede rente på en statsobligation tillagt 2 procentpoint. Dette betyder, at fondens nettoafkast forudsættes at stige fra 2,1 procent i 2021 til omkring 3 procent i 2023-24 og 6,5 procent i 2040, hvorefter afkastet antages konstant. Kort inde i fremskrivningen forventes afkastet på midler indbetalt til fonden således højere end indekseringen af midler ved arbejdsgiverne, som gennem fremskrivningsperioden antages at være lig cirka 3 procent.

Idet forrentningen af midler i fonden efter nogle år antages at være større end indekseringen af midler ved arbejdsgiverne, har det betydning for den samlede sum af tilgodehavende ferie, hvor stor en andel arbejdsgiverne indbetaler til fonden. Jo større andel af arbejdsgiverne, som foretager frivillig indbetaling i 2021, jo større samlet formue opnår Feriemiddelfonden. Det ses således i Figur 4.12, at den samlede sum af indefrosne feriemidler stiger markant hurtigere, hvis arbejdsgiverne foretager en større andel af frivillige indbetalinger, som det er tilfældet i grundscenariet og kombinationsscenario B i forhold til niveauet for frivillige indbetalinger i henholdsvis kombinationsscenario A og det alternative scenarie.

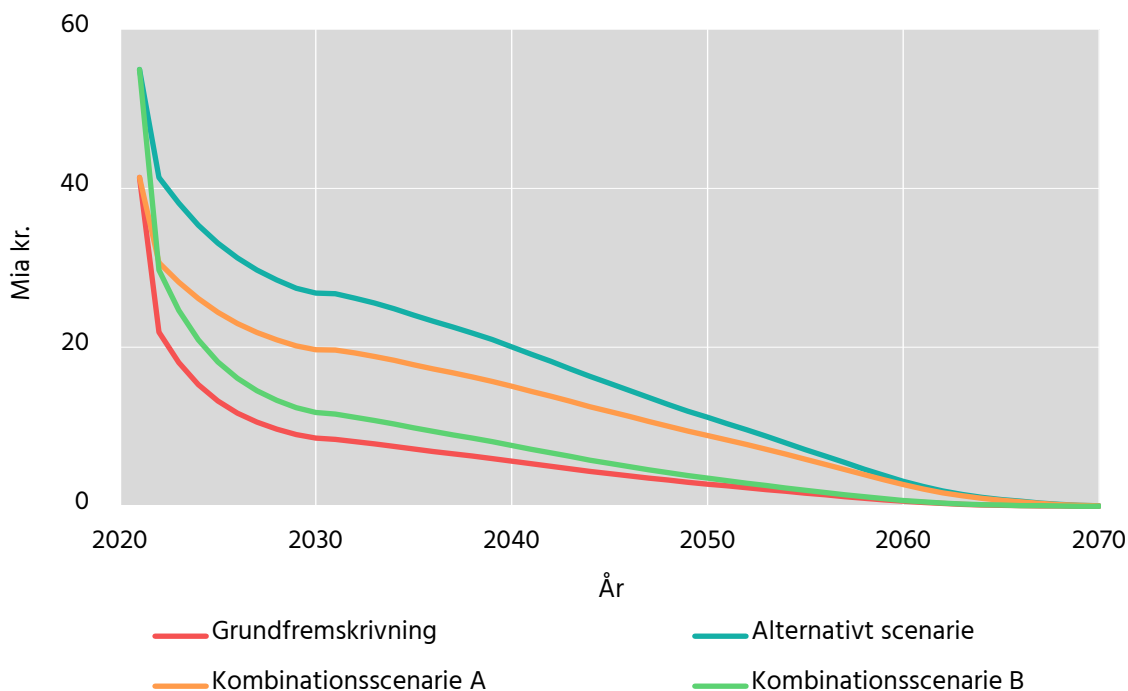
Figur 4.12
Samlet formue i Feriemiddelfond, 2021–2070

Anm.: Formue er summen af investeringsformue og tilgodehavende midler ved arbejdsgiverne. Formuen vises primo året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Feriemiddelfondens udlæg til førtidig udbetaling i efteråret 2020 er vist i Figur 4.13. Primo 2021 starter fremskrivningerne parvis i samme niveau. Herefter fastsætter niveauet af frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne udviklingen. I grundfremskrivningen og kombinations-scenarie A sker en forholdsvis hurtig frivillig indbetaling fra arbejdsgiverne, hvorfor fondens udlæg hurtigere nedskrives end i de to øvrige fremskrivninger.

Figur 4.13
Feriemiddelfondens udlæg til førtidig udbetaling i efteråret 2020, 2021–2070

Anm.: Figuren viser Feriemiddelfondens låntagning ved Staten primo året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

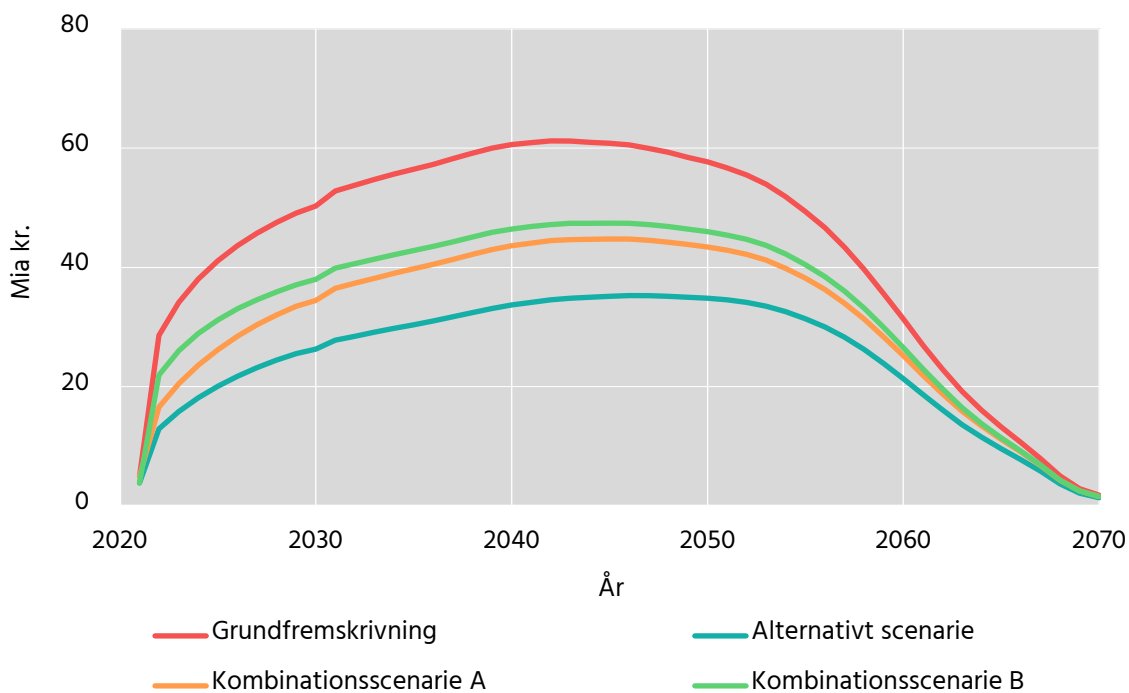
Primo 2021 er Feriemiddelfondens investeringsformue nogenlunde ens i de fire fremskrivninger. Herefter er de frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne af afgørende betydning for udviklingen i investeringsformuen. I grundfremskrivningen sker en forholdsvis høj frivillig indbetaling i kombination med, at der er foretaget en relativt lille førtidig udbetaling i efteråret 2020 (så de samlede midler ved arbejdsgiverne er større). Disse ting i kombination giver den mest gunstige udvikling i fondens investeringsformue blandt de fire præsenterede fremskrivninger, jf. Figur 4.14.

Arbejdsgivernes indbetalinger til Feriemiddelfonden i 2021 reducerer de samlede tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne i samme grad. Det fremgår af Figur 4.15, som viser størrelsen af de samlede indefrosne midler ved arbejdsgiverne i de fire fremskrivningsscenarier.

Tabeller med pengestrømme i de to kombinationsscenarier er vist i appendiks A.

Figur 4.14

Investeringsformue i Feriemiddelfond, 2021–2070

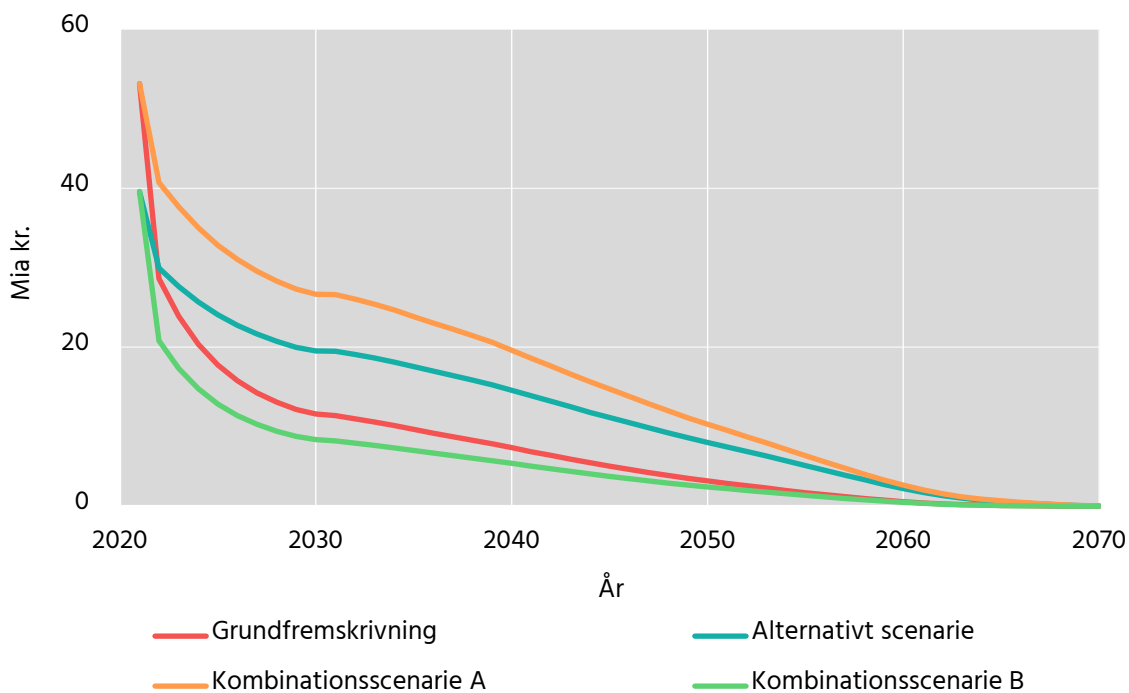

Anm.: Figuren viser formuen primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Figur 4.15

Feriemiddelfondens tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne, 2021–2070

Anm.: Figuren viser Feriemiddelfondens tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

5. Forudsætninger for skøn over formueudvikling

Fremskrivning af medlemsbestand og formue i Feriemiddelfonden baseres på en række forudsætninger omkring fondens lovpligtige udbetalinger, udbetalinger til fondsferiedage, arbejdsgivernes frivillige indbetalinger og forrentning af fondens værdier. De anvendte forudsætninger beskrives i dette kapitel.

Efter opgørelse af Feriemiddelfondens initiale formue og udbetalinger til fondsferiedage og førtidig udbetaling fremskrives lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler et år ad gangen. Fra og med 2021 skal Feriemiddelfonden være i ordinær drift, dvs. fonden påbegynder udbetaling til udbetalingsberettigede medlemmer, ligesom indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden opstartes.

I løbet af sommeren 2020 kan visse lønmodtagere anmode Feriemiddelfonden om udbetaling af såkaldte fondsferiedage. Modelleringen af disse udbetalinger til fondsferiedage er beskrevet i afsnit 5.1

Udbetalinger fra Feriemiddelfonden påbegyndes i oktober 2021. Disse modelleres på baggrund af historiske hyppigheder for førtidig tilbagetrækning, fraflytning og et skøn over udviklingen i den fremadrettede dødelighed. Fastsættelsen af disse hyppigheder beskrives i afsnit 5.2.

Arbejdsgiverne kan foretage frivillige indbetalinger til fonden af medarbejdernes tilgodehavende feriemidler fra januar 2021. Fra september 2021 foretages lovpligtige indbetalinger for medarbejdere, som har forladt eller er på vej til at forlade arbejdsmarkedet. Indbetalinger fra arbejdsgiverne gennemgås i afsnit 5.3.

Penge indbetalt til fonden forrentes med det investeringsafkast, fonden opnår efter skat og administration, mens tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne indekseres i forhold til lønudviklingen. Anvendte forudsætninger herom beskrives i afsnit 0. Der indregnes ikke forrentning af midler indbetalt til fonden i 2020.

I dette kapitel gives en mere teknisk beskrivelse af fremskrivningsmetoden. En mere overordnet metodebeskrivelse kan ses i kapitel 4. Det er også i dette kapitel, at fremskrivninger af udviklingen i den samlede sum af indefrosne feriemidler præsenteres.

5.1 Udbetalinger til fondsferiedage

Nye på arbejdsmarkedet, og personer som genindtræder som lønmodtagere, kan have mulighed for at få udbetalt fondsferiedage i perioden 1. maj til 30. september 2020.

I fremskrivningen forudsættes det i lighed med Ferielovsudvalget, at 30.000 lønmodtagere udnytter muligheden for fondsferiedage i 2020. Værdien af en fondsferiedag opgøres ved at betragte lignende lønmodtagere i 2016. Lønmodtagere med ret til fondsferiedage antages at have samme aldersfordeling og at være ansat efter samme aflønningsform, som det var tilfældet for tilsvarende lønmodtagere i 2016. Det antages, at alle optjente feriedage (6,2 i gennemsnit) ønskes udbetalt som fondsferiedage. Værdien af en fondsferiedag fremskrives med lønudviklingen i perioden 2017-19.

Herved anslås, at den gennemsnitlige lønmodtager, som har ret til fondsferiedage, vil få udbetalt 9.472 kr. Dette dækker over en gennemsnitlig betaling på 1.392 kr. per feriedag og at den gennemsnitlige lønmodtager med ret hertil afholder 6,8 fondsferiedage. Feriemiddelfondens samlede udbetaling til fondsferiedage skønnes således til 284,2 mio. kr., hvis 30.000 lønmodtagere udnytter muligheden⁹.

Udbetalingen til fondsferiedage svarer til den anvendte udbetaling i Zangenberg Hansen (2018). Der henvises til rapportens afsnit 3.3 for en yderligere beskrivelse af værdien af en optjent fondsferiedag.

5.2 Ordinære udbetalinger fra Feriemiddelfonden

Foruden fondsferiedage og muligheden for frivillig udbetaling i efteråret 2020 påbegyndes udbetalinger fra Feriemiddelfonden i oktober måned 2021. Her sker udbetaling til medlemmer, som er blevet udbetalingsberettigede i perioden siden optjeningsperiodens afslutning ultimo august 2020.

Fra oktober 2021 foretages desuden automatisk udbetaling af en lønmodtagers indefrosne feriemidler, hvis vedkommende når folkepensionsalderen (medlemmet kan efter anmodning til Feriemiddelfonden udsætte udbetalingstidspunktet). Desuden kan der efter ansøgning foretages udbetaling, hvis lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet (får tilkendt førtidspension, efterløn, fleksydelse eller får udbetalt arbejdsmarkedspension), eller hvis lønmodtageren tager varigt ophold i udlandet.

I beregningen tages der hensyn til, at udbetaling fra Feriemiddelfonden i forbindelse med førtidig tilbagetrækning, udvandring og ved dødsfald sker tidligere, end pengene indbetales fra arbejdsiverne til fonden.

Udbetaling ved førtidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

En lønmodtager har mulighed for at få sine tilgodehavende feriemidler udbetalt, hvis vedkommende overgår til førtidspension, efterløn eller fleksydelse.

På baggrund af faktiske overgange til førtidspension, efterløn og fleksydelse i 2017-18 beregnes der en sandsynlighed for, at en lønmodtager med tilgodehavende feriemidler får sin opsparing udbetalt som følge af førtidig tilbagetrækning. Sandsynligheden antages at variere på tværs af alder og køn.

Den aldersbetingede sandsynlighed for udbetaling ved førtidig tilbagetrækning antages som udgangspunkt at være konstant på tværs af fødselsårgange. Der korrigeres dog for, at den første mulige alder for at modtage efterløn øges de kommende år. Desuden korrigeres der for, at færre lønmodtagere forventes at benytte efterlønsordningen på længere sigt. Sidstnævnte følger blandt andet af, at en mindre andel af lønmodtagerne fremadrettet er tilmeldt efterlønsordningen¹⁰.

Ved førtidig tilbagetrækning sker udbetaling af tilgodehavende feriemidler, hvis personen anmoder om udbetaling. Det samme gør sig i dag gældende for medlemmer af Lønmodtagernes Dyrtdsfond (LD), som bliver udbetalingsberettigede ved overgang til førtidspension.

---

⁹ Feriemiddelfonden har per 24. august 2020 udbetalt i alt 130. mio. kr. til 16.360 lønmodtagere. Den indregnede udbetalings til fondsferiedage er således skønnet for høj i forhold til fondens faktiske udbetaling til fondsferiedage.

¹⁰ Udnyttelsen af efterlønsordningen fremadrettet antages at følge DREAMs socioøkonomiske fremskrivning, jf. Zangenberg Hansen (2019). Her fremskrives antallet af efterlønsmodtagere ud fra tilmelding til ordningen og hvor stor en andel af de tilmeldte, som forventes at udnytte muligheden for efterløn. Fremskrivningen peger mod, at antallet af efterlønsmodtagere forventes at aftage fra knap 50.000 modtagere ultimo 2018 til godt 45.000 personer omkring 2025 og færre end 10.000 modtagere fra 2040. Det skønnede fald i antallet af efterlønsmodtagere følger af en lavere tilmelding til ordningen, ligesom udnyttelsen forventes lavere, når pensionsmodregning i alle efterlønsaldrer indtræffer.

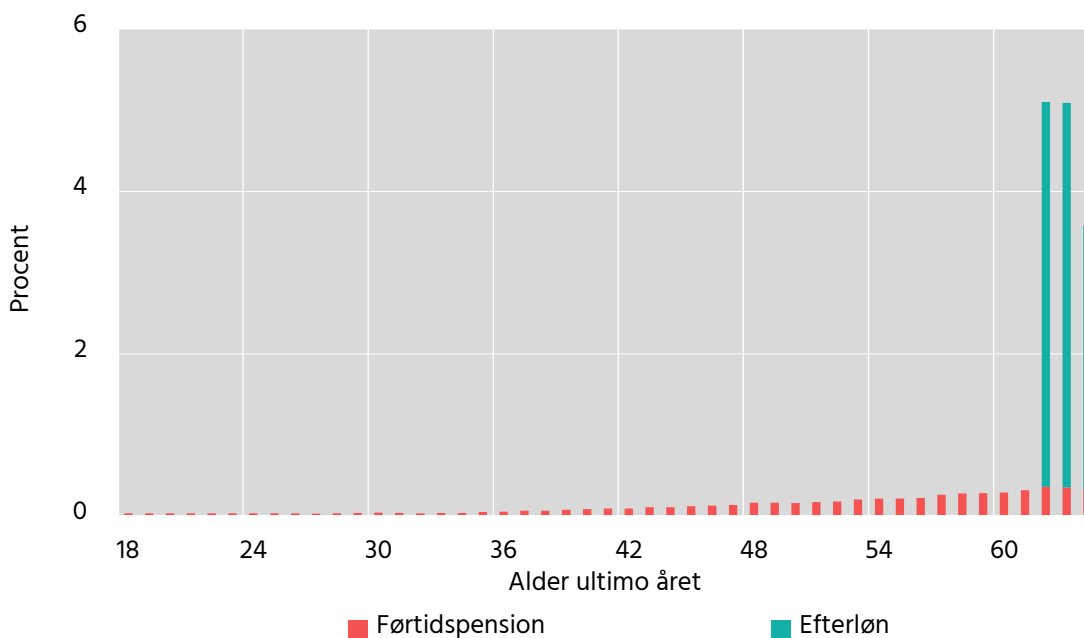
Ved at betragte de af LDs medlemmer yngre end 60 år, som i 2017-18 overgik til førtidspension, er det muligt at opføre, at omkring 40 procent af disse hæver deres LD-opsparring ved tilbagetrækning. De resterende 60 procent lader opsparringen forblive i LD, selv om de er udbetalingsberettigede.

Adfærden blandt medlemmer af LD antages ligeledes at gælde kommende medlemmer af Feriemiddelfonden. Det antages således, at udbetalings sandsynligheden for medlemmer af Feriemiddelfonden i forbindelse med førtidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet er knapt halvt så stor som den faktisk observerede udbetalings tilbøjelighed.

Den anvendte udbetalings sandsynlighed efter alder er afbildet i Figur 5.1. Sandsynligheden for overgang til førtidspension er stigende i alder, så jo ældre alderstrin der betragtes, jo større en andel af Feriemiddelfondens medlemmer forventes at få sit indestående udbetalt.

Figur 5.1

Udbetalings sandsynlighed ved tilbagetrækning inden folkepensionsalderen efter alder

Anm.: Tilbagetræknings hyppigheden er opgjort på baggrund af andelen af personer, som ikke allerede har trukket sig permanent fra arbejdsmarkedet, der i hvert alderstrin overgår til førtidspension, fleksydelse eller efterløn.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

For de 62-64-årige ses en betydelig andel på omkring godt 5 procent at trække sig fra arbejdsmarkedet via efterløn og fleksydelse, og som følge heraf få deres opsparede feriemidler udbetalt. Det forudsættes som nævnt, at andelen af fondens medlemmer, som vælger udbetaling samtidig med tilbagetrækning via efterløn og fleksydelse aftager fremadrettet, hvor antallet af efterlønsmodtagere forventes at aftage.

Hypigheden for førtidig tilbagetrækning er beregnet for en bred gruppe af personer tæt ved arbejdsmarkedet, dvs. lønmodtagere, ledige, aktiverede, personer på sygedagpenge mv. Dette skyldes, at den direkte overgang fra beskæftigelse til førtidspension er meget lav, da en person oftest overgår til anden overførsel (for eksempel sygedagpenge), inden førtidspension tilkendes.

På kort sigt – hvor alle med tilgodehavende feriemidler er i beskæftigelse eller først lige er fratruddet en ansættelse – betyder dette sandsynligvis, at overgangen til førtidspension overvurderes en smule. På lidt længere sigt – når personer med tilgodehavende feriemidler overgår til arbejdsmarkedskategorier i kanten af arbejdsmarkedet – giver denne opgørelsesmetode imidlertid det mest retvisende billede af, hvor stor en andel af personer med tilgodehavende feriemidler, som foretager førtidig tilbagetrækning.

Udbetaling ved dødsfald

Udbetaling som følge af dødsfald opgøres på baggrund af dødshyppigheder fra DREAMs befolkningsfremskrivning 2020¹¹. De seneste cirka 25 år ses en tendens til en lavere aldersbetingsdødelighed. Denne trend forventes at fortsætte de kommende år, hvorfor den aldersbetingsdødelighed de kommende år aftager yderligere.

Der anvendes dødshyppigheder, som udtrykker den gennemsnitlige dødelighed for en person i en given alder og af et givet køn. Dødeligheden for personer med tilgodehavende feriemidler kan vise sig lavere end dødshyppigheden for en gennemsnitlig person af samme alder og køn.

To årsager kan være medforklarende hertil: Blandt de ældre vil personer med en relativt dårlig sundhedstilstand – som har den største risiko for at dø tidligt – næppe være lønmodtagere i perioden, hvor indefrosne feriemidler optjenes. Dette kan trække mod en lavere dødelighed for lønmodtagere, som får indefrosset feriemidler.

For det andet kan det for de yngre lønmodtagere forventes, at personer med forholdsvis dårligt helbred – og størst risiko for at dø i en ung alder – vil være berettiget til tidlig tilbagetrækning via førtidspensionsordningen, hvorfor disse har mulighed for at hæve deres indefrosne feriemidler i en relativt ung alder. Over en årrække trækker dette ligeledes mod en lavere dødelighed blandt de lønmodtagere, der fortsat har feriemidler indefrosset.

Det er svært at skønne over størrelsesordenen af disse effekter. Desuden vil effekten for de yngre lønmodtagere indtræffe over en længere periode. Effekterne indregnes derfor ikke i fremskrivningen af Feriemiddelfondens medlemsbestand og formue. Antallet af udbetalinger forbundet med medlemmets dødsfald kan derfor ses som et overkantsskøn over det faktiske antal dødsrelaterede udbetalinger.

I Lønmodtagernes Dyrtidsfond, hvor de yngste medlemmer er midt i 50'erne, ses dødeligheden at være halvt så stor som blandt ikke-medlemmer, jf. (Hansen, Medlems- og formueprognose 2019 - Fremskrivning af antal medlemmer og formue i Lønmodtagernes Dyrtidsfond, 2019). En forklaring herpå kan netop være, at medlemmer med forholdsvis dårligt helbred hæver deres opsparing før den generelle udbetalingsalder på 60 år, hvorfor de tilbageværende medlemmer vil være i relativt god sundhedstilstand.

Udbetaling ved fraflytning til udlandet

Udbetaling ved fraflytning til udlandet beregnes på baggrund af historiske udvandringstilbøjeligheder observeret i årene 2013-15. Fraflytningen opgøres for personer, som ikke havde trukket sig fra arbejdsmarkedet. En person antages i denne forbindelse at være permanent fraflyttet, hvis vedkommende ikke optræder i befolkningen i løbet af de fem følgende år.

---

¹¹ De anvendte dødshyppigheder er fra officielle danske befolkningsfremskrivning 2018, der udarbejdes af DREAM og offentliggøres af Danmarks Statistik. De anvendte dødshyppigheder er tilgængelige i Statistikbanken, jf. (Danmarks Statistik, 2020).

Den anvendte sandsynlighed for udbetaling ved fraflytning til udlandet er fordelt efter alder og køn. I fremskrivningen antages sandsynligheden at være konstant over tid. Den gennemsnitlige sandsynlighed efter alder kan ses i Figur 5.2. Det ses, at varig fraflytning fra Danmark er størst for personer omkring de 30 år.

Figur 5.2
Udbetalingstilbøjelighed ved fraflytning til udlandet efter alder

Anm.: Udbetalingstilbøjeligheden er i hvert alderstrin opgjort som andelen af personer, der ikke allerede har trukket sig permanent fra arbejdsmarkedet, som varigt fraflytter Danmark (ikke vender tilbage indenfor fem år efter udvandringstidspunktet).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

5.3 Indbetalinger fra arbejdsgiverne

Indbetalinger fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden kan opdeles i lovpligtige indbetalinger og frivillige indbetalinger.

Lovpligtige indbetalinger

Arbejdsgiverne er forpligtet til senest per 1. september at indbetale tilgodehavende feriemidler for lønmodtagere, som har fået eller vil få udbetalt tilgodehavende feriemidler ved folkepensionsalderen i perioden 1. marts til 28. februar det efterfølgende år. Herved vil fonden per 1. september få indbetalinger fra arbejdsgiverne svarende til ét års udbetalinger ved folkepensionsalderen. Fonden vil dog skulle foretage udlæg for en andel af lønmodtagerne.

Desuden er arbejdsgiverne forpligtet til senest per 1. september at indbetale tilgodehavende feriemidler for lønmodtagere, som har fået foretaget førtidig udbetaling i perioden 1. marts i foregående år til 28. februar i opgørelsesåret. Fonden får derved indbetalinger svarende til gennemførte udbetalinger, idet fonden har foretaget udlæg for lønmodtageren.

Lovpligtige indbetaler foretages første gang per 1. september 2021 og sker herefter årligt. Disse indbetalinger fra arbejdsgiverne til Feriemiddelfonden modelleres efter ovenstående regler. I modelleringen tages der hensyn til, at fonden først senere modtager indbetalinger fra arbejdsgiverne svarende til udbetalingen til medlemmer, som får udbetalt indestående midler før pensionsalderen.

Frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne i 2021

Fra februar 2021 er det muligt for arbejdsgiverne at foretage frivillige indbetalinger til Feriemiddelfonden. Dette omfatter indbetaling af tilgodehavende feriemidler for ansatte eller tidligere ansatte, som ikke er tæt ved folkepensionsalderen og ikke har trukket sig fra arbejdsmarkedet førtidigt. Frivillige indbetalinger kan ske til enhver tid fra februar 2021.

En frivillig indbetaling skal omfatte hele lønmodtagerens tilgodehavende beløb ved arbejdsgiveren, men indbetalingen behøver ikke omfatte alle tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren skal indbetale lønmodtagerens oprindeligt optjente feriebetaling plus indeksering fra optjeningsperioden til arbejdsgiverens indbetaling¹².

Det er – både i 2021 og i efterfølgende år – vanskeligt at opgøre, hvor mange arbejdsgivere, som vil benytte sig af muligheden for frivilligt at indbetale tilgodehavende feriemidler. Arbejdsgivernes ageren vil i nogen udstrækning følge den rådgivning, virksomheden får fra revisorer, arbejdsgiverorganisationer, lønbureauer mv.

Arbejdsgiverne kan opnå visse fordele ved at beholde de skyldige feriemidler i virksomhederne. Vigtigst øger feriemidlerne arbejdsgiverens likviditet. Skal arbejdsgiveren indbetale frivilligt til Feriemiddelfonden samtidig med, at arbejdsgiveren udbetaler samtidighedsferie til de ansatte, kan dette være en stor belastning for firmaets likviditet.

Modsat medfører det også en række omkostninger for arbejdsgiverne, hvis feriemidlerne forbliver i virksomhederne. Det vil være en økonomisk omkostning for arbejdsgiveren, at de tilgodehavende feriemidler indekseres. Har arbejdsgiveren ikke den nødvendige likviditet i virksomheden til at foretage indbetaling til feriemiddelfonden, vil det være en økonomisk ulempe for arbejdsgiveren at beholde de opsparede feriemidler i virksomheden, hvis arbejdsgiveren kan lånefinansiere sig til en lavere rente, end den generelle lønudvikling i den private sektor. Har virksomheden derimod likviditet til at foretage indbetaling til Feriemiddelfonden, vil det være en økonomisk ulempe at indbetale tilgodehavende feriemidler, hvis arbejdsgiveren kan opnå en højere forrentning end den generelle lønudvikling ved at investere pengene andet sted. Desuden vil det medføre administrative omkostninger for arbejdsgiveren at beholde feriemidlerne i virksomheden, idet arbejdsgiveren skal indregne feriemidlerne som en forpligtigelse i sit regnskab.

Der anvendes to scenarier for, hvor stor en andel af arbejdsgiverne, der foretager frivillig indbetaling i 2021:

1. Hele staten, alle regioner, 75 procent af kommunerne og 25 procent blandt private arbejdsgivere indbetaler frivilligt i 2021.
2. Hele staten, alle regioner, 50 procent af kommunerne og ingen private arbejdsgivere indbetaler frivilligt i 2021.

Antagelsen i det specifikke scenarie beskrives i kapitel 4.

Frivillige indbetalinger fra arbejdsgiverne efter 2021

Også efter 2021 kan arbejdsgiverne på ethvert tidspunkt foretage frivillige indbetalinger for nuværende eller tidligere medarbejdere, som har feriemidler til gode i virksomheden.

Et bud kunne være, at arbejdsgiveren indbetaler skyldige feriemidler for medarbejdere, som forlader arbejdspladsen. Det anlægges to alternative betragtninger, hvor arbejdsgivernes frivillige indbetalinger efter 2021 baseres på sandsynligheden for, at medarbejderne skifter job.

---

¹² Ved frivillige indbetalinger indbetaler arbejdsgiveren i første omgang det skyldige beløb inklusiv indeksering. Feriemiddelfonden vil ved arbejdsgiveren efterfølgende opkræve en forholdsmæssig indeksering for det antal måneder, som er gået siden seneste indeksering.

Jobskifte opgøres ud fra den juridiske identifikation (CVR-nummeret), som foretager lønudbetalingen. Hvis lønudbetalingen fra et juridisk nummer ophører, er der som udgangspunkt tale om et jobskifte. Der foretages dog en række korrektioner hertil, da skift af juridisk nummer kan ske under samme virksomhed. Der tages desuden hensyn til, at jobbet ikke ophører under sygdoms- og barselsperioder uden lønindkomst. En lignende definition af jobskifte anvendes af (Ferielovsudvalget, 2017) og til udarbejdelse af Dansk Arbejdsgiverforenings mobilitetsanalyse¹³.

Der anvendes to scenarier for, hvor stor en andel af arbejdsgiverne, som foretager frivillig indbetaling efter 2021:

1. Arbejdsgiverne foretager frivillige indbetalinger af tilgodehavende feriemidler ved jobskifte i samme omfang som observeret i 2018.
2. Arbejdsgiverne foretager frivillige indbetalinger ved halvdelen af de jobskifter, som observeres historisk.

For begge scenarier antages sandsynligheden for jobskifte at aftage over en 10-årig periode. Dette afspejler, at ancienniteten for de tilbageværende medarbejdere stiger gennem perioden, hvorfor hyppigheden for jobskifte mindskes, efterhånden som tiden går. Efter 10 år antages hyppighed for jobskifte konstant på 10 procent af niveauet i første fremskrivningsår.

Figur 5.3
Tilbøjelighed til jobskifte efter alder

Anm.: Hyppigheden for jobskifte antages at aftage i fremskrivningens første 10 år i takt ved, at de tilbageværende medarbejders anciennitet stiger. Figuren viser hyppigheden for jobskifte i første fremskrivningsår 2022.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

¹³ Som påpeget af (Ferielovsudvalget, 2017) gælder det for nogle kommuner, at flere af deres institutioner kan registreres under samme juridiske nummer. Det betyder, at der kan forekomme jobskifte mellem institutioner inden for samme kommune, der reelt udmøntes i en ny ansættelseskontrakt (og derved er et relevant jobskifte for denne analyse), men som ikke vil blive medtaget i opgørelsen af jobomsætningen, fordi lønudbetalingen fortsat vil være knyttet til det samme juridiske nummer. Det vides ikke, hvilke kommuner, der praktiserer dette og i hvor stort omfang. Dette resulterer i, at jobudskiftningen potentielt kan være en smule undervurderet.

Den anvendte hyppighed for jobskifte i fremskrivningens første år opgøres på baggrund af data for 2018. Denne er afbildet som den røde kurve i Figur 5.3. Det alternative scenarie, hvor halvdelen af arbejdsgiverne antages at foretage frivilligt indbetaling af tilgodehavende feriemidler ved medarbejderens fratræden, er afbildet ved den petroleumfarvede kurve i figuren.

5.4 Forrentning af tilgodehavende feriemidler

Lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler forrentes frem til udbetalingstidspunktet. Feriemidler indbetalt til Feriemiddelfonden forrentes med det afkast, fonden opnår af sine investeringer. Skyldige beløb ved arbejdsgiverne indekseres årligt. Størrelsen af indekseringen fastsættes ud fra lønudviklingen.

Alle lønmodtagere – uanset om vedkommendes feriemidler er indbetalt til fonden eller midlerne står ved arbejdsgiverne – reguleres årligt med samme procentsats. Reguleringen opgøres på baggrund af indekseringen af de tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne og det investeringsmæssige afkast opnået i Feriemiddelfonden (afkastet opgøres efter pensionsafkastsskat og administrationsomkostninger).

Reguleringen betyder, at der vil være en afvigelse mellem den årlige regulering og fondens afkastprocent og indekseringsprocenten ved arbejdsgiverne. Som følge heraf vil det beløb, den enkelte lønmodtager har til gode i Feriemiddelfonden, ikke være sammenfaldene med det beløb, fonden har til gode ved arbejdsgiveren.

Forrentning af midler i feriefond

Midler i Feriemiddelfonden forrentes årligt med et antaget nettoafkast i fonden (afkast efter pensionsafkastsskat og omkostninger).

Ved fastsættelse af Feriemiddelfondens nettoafkast tages der udgangspunkt i den forventede udvikling i renten på en 10-årig statsobligation. Skønnet anvendes ligeledes af Finansministeriet (2019). Både den historiske samt den forventede fremadrettede udvikling i renten på en 10-årig statsobligation er afbildet i Figur 5.4 (som henholdsvis den petroleumfarvede og den orange kurve).

Fra et meget lavt renteniveau de seneste år antages en gradvis normalisering af renteniveauet fremadrettet. Det betyder, at den 10-årige rente på statsobligationer forudsættes at stige til 1,6 procent i 2025 og derefter en yderligere stigning til 4,0 procent omkring 2035 og 4,5 procent i 2040. Herefter antages renten konstant på et langsigtetsniveau på 4,5 procent. En langsigtet rente på 4,5 procent anvendes ligeledes af Ferielovsudvalget (2017).

Nettoafkastet på Feriemiddelfondens investeringsformue antages at følge det skønnede afkast på en 10-årig statsobligation tillagt 2 procentpoint. Dette betyder, at Feriemiddelfonden i opstartsåret 2021 forudsættes at opnå et nettoafkast på 1,7 procent. Nettoafkastet antages at følge stigningen i det generelle renteniveau, så fonden i 2025 forudsættes at opnå et nettoafkast på 3,6 procent og et langsigtet nettoafkast fra 2040 og efterfølgende år på 6,5 procent. Det anvendte nettoafkast er illustreret som den grønne kurve i Figur 4.5.

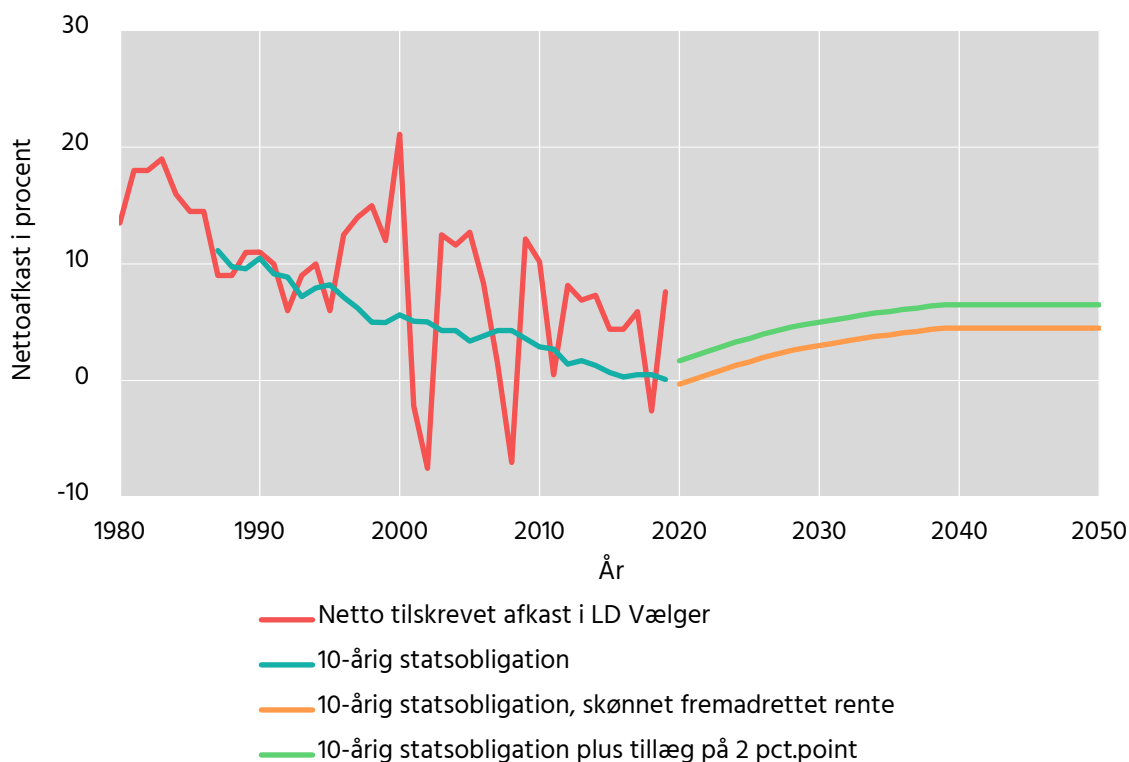
Feriemiddelfonden administreres af LD Fonde, hvorfor det kan være relevant at sammenligne Feriemiddelfondens forventede afkast med det realiserede nettoafkast i Lønmodtagernes Dyrstidsfond (LD) gennem de seneste år. Da investeringsstrategien i den nystartede Feriemiddelfond kan forventes anderledes end i LD, kan det historiske afkast i LD dog næppe anvendes som en direkte indikator for det forventede afkast i Feriemiddelfonden.

Set over de seneste 20 år har tendensen været, at LDs nettoafkast har været systematisk højere end den 10-årige statsrente, jf. Figur 4.5. I gennemsnit har LDs afkast i perioden 1996–2019 været 3,7 procentpoint højere end renten på en 10-årig statsobligation. Før midt i 1990'erne var LDs nettoafkast derimod på niveau med statsrenten. I Zangenberg Hansen og

Stephensen (2015) laves en historisk sammenligning af LDs nettoafkast med renten på en 10-årig statsobligation.

Det forudsættes således, at Feriemiddelfondens fremadrettede merforrentning i forhold til renten på en statsobligation er omtrent halvt så stor som den gennemsnitlige merforrentning opnået i LD i forhold til statsobligationen gennem de seneste 20 år.

Figur 5.4
Forrentning af investeringsafkast i Feriemiddelfonden

Kilde: LD Fonde, Danmarks Statistik, Finansministeriet (2019) og egne beregninger.

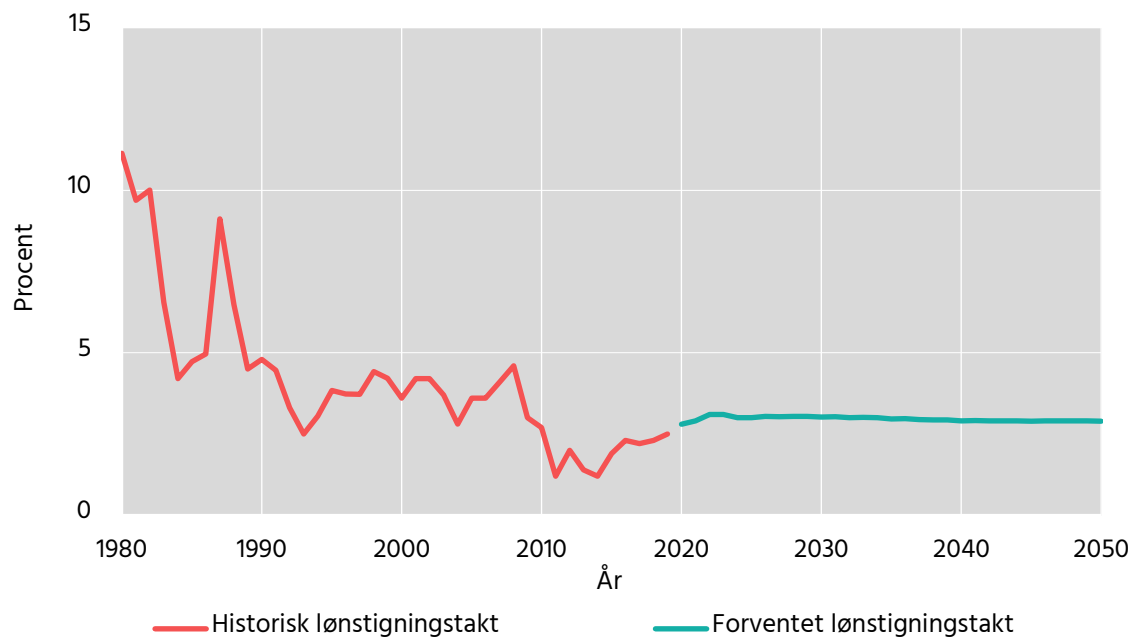
Indeksring af midler ved arbejdsgiverne

Indtil arbejdsgiveren foretager indbetaling til fonden, reguleres arbejdsgiverens skyldige beløb årligt med en lønindeksreguleringssats svarende til lønudviklingen. I beregningerne i denne undersøgelse tages der udgangspunkt i den langsigtede gennemsnitlige lønudvikling, som det ligeledes er tilfældet i Ferielovsudvalget (2017). I begge undersøgelser fastsættes den langsigtede lønstigningstakt til at være i størrelsesordenen 3 procent årligt.

Konkret anvendes der i denne undersøgelse samme forventede lønstigningstakt som i Finansministeriet (2019). Lønstigningstakten kan ses i Figur 5.5. Til indeksring af tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne anvendes imidlertid lønstigningstakten fra 2021, hvor lønstigningen formodes at være tæt ved sit konjunkturneutrale langsigtsniveau på knap 3 procent årligt.

Figur 5.5

Indeksering af tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne

Kilde: Finansministeriet (2019).

6. Konklusion

I rapporten ses der på, hvor stort et beløb den kommende Feriemiddelfond under rimelige antagelser vil kunne forventes at skulle administrere. Herunder dannes et skøn for, hvor stort et beløb der udbetales førtidigt i 2020.

Den samlede værdi af feriemidler optjent i perioden september 2019 til august 2020, som vil skulle administreres af Feriemiddelfonden, opgøres med nogen usikkerhed til 110,8 mia. kr. Opgørelsen sker på baggrund af faktiske optjente feriebetalinge de første syv måneder af optjeningsperioden, mens vurderingen for de sidste fem måneder sker på baggrund af den forventede udvikling i beskæftigelsen.

Det vurderes, at 64,5 mia. kr. optjenes i perioden september 2019 til og med marts 2020. Disse midler kan lønmodtagerne anmode om at få udbetalt i efteråret 2020. Før en eventuel udbetaling fratrækkes de fondsferiedage, lønmodtageren eventuelt har fået udbetalt.

I grundfremskrivningen forudsættes det, at 84 procent af lønmodtagerne vælger at udnytte muligheden for at få feriemidlerne førtidigt udbetalt i efteråret 2020. Medlemmer med forholdsvis store formuer ventes at lade midlerne forblive i fonden, hvorfor 76 procent af den potentielle udbetaling ventes at blive udbetalt.

Den samlede førtidige udbetaling vurderes i grundfremskrivningen til 46,3 mia. kr., hvoraf Feriemiddelfonden har 41,4 mia. kr. til gode ved arbejdsgiverne. Fondens optager lån ved Staten til at dække disse udbetalinger.

Ultimo 2020 vurderes Feriemiddelfonden at have en investeringsformue på 4,9 mia. kr. De resterende feriemidler vil fonden have til gode ved arbejdsgiverne. Den samlede sum af feriemidler ved arbejdsgiverne skønnes at have en værdi af 53,2 mia. kr.

Fra dette udgangspunkt fremskrives Feriemiddelfondens formue ved at skønne over udbetalinger fra fonden, arbejdsgivernes indbetalinger til fonden samt forrentning af midler indbetalt til fonden og indeksering af fondens tilgodehavende midler ved arbejdsgiverne.

I grundfremskrivningen ventes Feriemiddelfondens samlede formue (både investeringsformue og tilgodehavende ved arbejdsgiverne) at stige til knap 68 mia. kr. omkring år 2040. Dette sker under forudsætning af, at fonden får en forholdsvis hurtig indbetaling af tilgodehavende feriemidler ved arbejdsgiverne.

I en række alternative fremskrivninger ændres grundforløbet antagelser, så alle lønmodtagere vælger førtidig udbetaling i efteråret 2020 og arbejdsgiverne i forskelligt omfang foretager frivillige indbetalinger til Feriemiddelfonden. Disse alternative fremskrivninger illustrerer, at fondens formueudvikling i nogen grad afhænger af, hvorvidt arbejdsgiverne foretager frivillige indbetalinger til fonden. Omkring 2040 vurderes Feriemiddelfondens samlede formue i 2040 til mellem 45-65 mia. kr.

7. Referencer

- Beskæftigelsesministeriet. (2018). *Lov om forvaltning og administration af tilgodehavende*.
Beskæftigelsesministeriet: Lov nr. 58 af 30/01/2018.
- Beskæftigelsesministeriet. (2020). *Forslag til lov om ændring af lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler, SU-loven og lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension*. Beskæftigelsesministeriet: Lov nr. 1233 af 21/08/2020.
- Danmarks Statistik. (26. august 2020). *Befolkningsfremskrivning 2018 – Danmarks Statistiks Statistikbank tabel FRDK418*. Hentet fra Danmarks Statistiks Statistikbank:
<http://statistikbanken.dk/FRDK420>
- Danmarks Statistik. (1. september 2020). *Beskæftigelse for lønmodtagere*. Hentet fra Danmarks Statistiks hjemmeside:
<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/beskaeftigelse-for-loenmodtagere--md-->
- De Økonomiske Råd. (2020). *Den økonomiske situation og den økonomiske politik i lyset af coronakrisen*. Horsens: De Økonomiske Råd.
- Ferielovsudvalget. (2017). *Ny ferielov og overgang til samtidighedsferie*. København: Ferielovsudvalget.
- Finansministeriet. (2019). *Opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2023*. København: Finansministeriet, Kontor for Økonomisk Politik.
- Hansen, J. Z. (2018). *Ny ferielov og indefrysning af feriemidler i fond under Lønmodtagernes Dyrtidsfond - Skøn over formue og udbetalinger i fond for tilgodehavende feriemidler*. København: DREAM.
- Hansen, J. Z. (2019). *Fremskrivning af befolkningens arbejdsmarkedstilknytning - Socioøkonomisk fremskrivning 2019*. København: DREAM.
- Hansen, J. Z. (2019). *Medlems- og formueprognose 2019 - Fremskrivning af antal medlemmer og formue i Lønmodtagernes Dyrtidsfond*. København: DREAM.

A. Pengestrømme i Feriemiddelfonden

Grundfremskrivning

Tabel A.1

Oversigt over udvikling i Feriemiddelfond, alternativt scenarie 2021–2070, mia. kr.

	Formue i fond				Udestående udbetalt 2020	Udbetalinger fra fond						Indbetalinger			
	Samlet formue	Investeringsformue	Ved arbejdsgiverne			I alt	Ordinær	Dødsfald	Førtidig tilbagetrækning	Varig fraflytning	Ekstraordinær til Staten	I alt	Lovpligtig pensionsalder	Lovpligtig øvrige	Frivillige
2021	58,1	4,9	53,2	41,4	2,3	1,6	0,1	0,2	0,1	0,2	25,3	0,7	0,0	24,7	
2022	57,2	28,6	28,6	21,9	0,8	0,3	0,1	0,2	0,1	-	5,5	0,2	0,2	5,0	
2023	58,0	34,1	23,9	18,1	1,2	0,7	0,2	0,2	0,1	-	4,1	0,3	0,2	3,6	
2024	58,4	38,1	20,4	15,3	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	3,1	0,4	0,2	2,6	
2025	58,9	41,1	17,7	13,3	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	2,4	0,4	0,2	1,9	
2026	59,4	43,7	15,8	11,7	1,6	1,1	0,2	0,2	0,1	-	1,9	0,4	0,1	1,4	
2027	60,0	45,8	14,3	10,6	1,7	1,2	0,2	0,2	0,1	-	1,6	0,4	0,1	1,0	
2028	60,6	47,6	13,1	9,7	1,9	1,4	0,2	0,2	0,1	-	1,3	0,4	0,1	0,7	
2029	61,3	49,1	12,2	9,0	2,0	1,6	0,2	0,2	0,1	-	0,9	0,3	0,1	0,5	
2030	61,9	50,3	11,6	8,6	0,5	0,0	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,1	0,1	0,3	
Gns. 2031-35	65,3	54,7	10,6	7,8	2,8	2,3	0,2	0,2	0,1	-	0,7	0,5	0,1	0,1	
Gns. 2036-40	67,4	59,1	8,3	6,3	3,5	3,0	0,2	0,2	0,1	-	0,7	0,5	0,1	0,1	
Gns. 2041-45	67,0	61,0	5,9	4,7	4,4	3,9	0,2	0,2	0,1	-	0,6	0,5	0,1	0,1	
Gns. 2046-50	63,1	59,2	3,9	3,3	4,8	4,3	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,4	0,0	0,0	
Gns. 2051-55	55,8	53,5	2,3	2,1	5,5	5,1	0,2	0,2	0,0	-	0,3	0,3	0,0	0,0	
Gns. 2056-60	40,3	39,3	1,0	1,0	6,3	6,0	0,1	0,2	0,0	-	0,2	0,2	0,0	0,0	
Gns. 2061-65	19,9	19,7	0,2	0,3	4,3	4,2	0,1	0,1	0,0	-	0,1	0,1	0,0	0,0	
Gns. 2066-70	5,7	5,7	0,0	0,0	2,2	2,1	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	

Anm.: Formue og udestående udbetalt 2020 angiver Feriemiddelfondens kapital primo året. Udbetalinger fra fonden og indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden omfatter pengesummen i løbet af de(t) angivne år.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Alternativt scenarie

Tabel A.2

Overblik over udvikling i Feriemiddelfond, alternativt scenarie 2021–2070, mia. kr.

	Formue i fond			Udestående udbetalt 2020	Udbetalinger fra fond						Indbetalinger			
	Samlet formue	Investeringsformue	Ved arbejdsgiverne		I alt	Ordinær	Dødsfald	Førtidig tilbagebetaling	Vælg fraflytning	Ekstraordinær til Staten	I alt	Lovpligtig pensionsalder	Lovpligtig øvrige	Frivillige
2021	43,4	3,9	39,6	54,9	1,7	1,2	0,1	0,2	0,1	0,1	10,5	0,7	0,0	9,7
2022	42,9	12,9	29,9	41,3	0,6	0,2	0,1	0,2	0,1	-	3,1	0,2	0,2	2,7
2023	43,5	15,9	27,6	38,1	0,9	0,5	0,1	0,2	0,1	-	2,7	0,4	0,2	2,1
2024	43,9	18,2	25,7	35,4	1,0	0,7	0,1	0,2	0,1	-	2,3	0,4	0,2	1,7
2025	44,2	20,1	24,1	33,1	1,1	0,7	0,1	0,2	0,1	-	2,0	0,4	0,2	1,4
2026	44,5	21,8	22,7	31,2	1,2	0,8	0,1	0,2	0,1	-	1,7	0,5	0,2	1,1
2027	44,9	23,2	21,6	29,7	1,3	0,9	0,1	0,1	0,1	-	1,5	0,5	0,2	0,8
2028	45,2	24,5	20,7	28,5	1,4	1,0	0,1	0,1	0,1	-	1,3	0,6	0,2	0,6
2029	45,5	25,5	20,0	27,4	1,5	1,1	0,1	0,1	0,1	-	1,0	0,4	0,2	0,4
2030	45,8	26,3	19,5	26,8	0,4	0,0	0,1	0,2	0,1	-	0,6	0,2	0,2	0,3
Gns. 2031-35	47,7	29,1	18,6	25,5	2,0	1,6	0,2	0,2	0,1	-	1,0	0,7	0,2	0,1
Gns. 2036-40	48,2	32,4	15,8	21,7	2,4	2,0	0,2	0,2	0,1	-	1,0	0,8	0,1	0,1
Gns. 2041-45	47,3	34,7	12,5	17,3	2,9	2,6	0,2	0,1	0,0	-	1,0	0,8	0,1	0,1
Gns. 2046-50	44,4	35,1	9,3	12,8	3,1	2,8	0,1	0,1	0,0	-	0,9	0,7	0,1	0,0
Gns. 2051-55	39,6	33,3	6,3	8,8	3,6	3,3	0,1	0,1	0,0	-	0,8	0,7	0,1	0,0
Gns. 2056-60	29,3	26,0	3,4	4,7	4,4	4,1	0,1	0,1	0,0	-	0,6	0,6	0,0	0,0
Gns. 2061-65	15,0	13,9	1,1	1,6	3,2	3,1	0,0	0,1	0,0	-	0,3	0,3	0,0	0,0
Gns. 2066-70	4,4	4,2	0,2	0,3	1,7	1,6	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1	0,0	0,0

Anm.: Formue og udestående udbetalt 2020 angiver Feriemiddelfondens kapital primo året. Udbetalinger fra fonden og indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden omfatter pengesummen i løbet af de(t) angivne år.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Kombinationsscenario A

Tabel A.3

Overblik over udvikling i Feriemiddelfond, kombinationsscenario A 2021–2070, mia. kr.

	Formue i fond			Udestående udbetalt 2020	Udbetalinger fra fond						Indbetalinger			
	Samlet formue	Investeringsformue	Ved arbejdsgiverne		I alt	Ordinær	Dødsfald	Færdig tilbagetrækning	Varig fraflytning	Ekstraordinær til Staten	I alt	Lovpligtig pensionsalder	Lovpligtig øvrige	Frivillige
2021	58,1	4,9	53,2	41,4	2,3	1,6	0,1	0,2	0,1	0,2	13,6	1,0	0,0	12,6
2022	57,3	16,6	40,7	30,6	0,8	0,3	0,1	0,2	0,1	-	4,2	0,3	0,3	3,6
2023	58,2	20,5	37,6	28,2	1,2	0,7	0,2	0,2	0,1	-	3,7	0,5	0,3	2,9
2024	58,7	23,6	35,0	26,1	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	3,1	0,6	0,3	2,3
2025	59,1	26,2	32,8	24,4	1,4	0,9	0,2	0,2	0,1	-	2,7	0,6	0,3	1,8
2026	59,5	28,5	31,0	23,0	1,6	1,1	0,2	0,2	0,1	-	2,3	0,6	0,3	1,4
2027	60,0	30,4	29,6	21,9	1,7	1,2	0,2	0,2	0,1	-	2,1	0,7	0,2	1,1
2028	60,4	32,1	28,3	20,9	1,9	1,4	0,2	0,2	0,1	-	1,8	0,8	0,2	0,8
2029	60,8	33,5	27,3	20,2	2,0	1,6	0,2	0,2	0,1	-	1,4	0,6	0,2	0,6
2030	61,2	34,5	26,7	19,7	0,5	0,0	0,2	0,2	0,1	-	0,8	0,2	0,2	0,4
Gns. 2031-35	63,5	38,2	25,3	18,8	2,7	2,2	0,2	0,2	0,1	-	1,4	1,0	0,2	0,2
Gns. 2036-40	63,5	42,1	21,4	16,2	3,3	2,8	0,2	0,2	0,1	-	1,5	1,2	0,2	0,1
Gns. 2041-45	61,2	44,5	16,7	13,2	4,0	3,5	0,2	0,2	0,1	-	1,4	1,2	0,1	0,1
Gns. 2046-50	56,2	44,2	12,0	10,1	4,2	3,8	0,2	0,2	0,1	-	1,2	1,0	0,1	0,1
Gns. 2051-55	48,8	40,9	8,0	7,2	4,7	4,4	0,2	0,2	0,0	-	1,0	0,9	0,1	0,0
Gns. 2056-60	35,1	31,0	4,1	4,0	5,4	5,1	0,1	0,1	0,0	-	0,8	0,7	0,0	0,0
Gns. 2061-65	17,5	16,2	1,3	1,4	3,7	3,6	0,0	0,1	0,0	-	0,3	0,3	0,0	0,0
Gns. 2066-70	5,1	4,8	0,2	0,3	1,9	1,9	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1	0,0	0,0

Anm.: Formue og udestående udbetalt 2020 angiver Feriemiddelfondens kapital primo året. Udbetalinger fra fonden og indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden omfatter pengesummen i løbet af de(t) angivne år.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Kombinationsscenarie B

Tabel A.4

Overblik over udvikling i Feriemiddelfond, kombinationsscenarie B 2021–2070, mia. kr.

	Formue i fond			Udestående udbetalt 2020	Udbetalinger fra fond						Indbetalinger			
	Samlet formue	Investeringsformue	Ved arbejdsgiverne		I alt	Ordinær	Dødsfald	Førtidig tilbagebetaling	Varig fraflytning	Ekstraordinær til Staten	I alt	Lovpligtig pensionsalder	Lovpligtig øvrige	Frivillige
2021	43,4	3,9	39,6	54,9	1,7	1,2	0,1	0,2	0,1	0,1	19,3	0,5	0,0	18,9
2022	42,8	22,0	20,8	29,7	0,6	0,2	0,1	0,2	0,1	-	4,0	0,1	0,2	3,7
2023	43,4	26,0	17,3	24,7	0,9	0,5	0,1	0,2	0,1	-	3,0	0,2	0,1	2,6
2024	43,7	28,9	14,8	20,9	1,0	0,7	0,1	0,2	0,1	-	2,3	0,3	0,1	1,9
2025	44,0	31,2	12,8	18,2	1,1	0,7	0,1	0,2	0,1	-	1,8	0,3	0,1	1,4
2026	44,4	33,0	11,4	16,1	1,2	0,8	0,1	0,2	0,1	-	1,4	0,3	0,1	1,0
2027	44,9	34,6	10,3	14,5	1,3	0,9	0,1	0,1	0,1	-	1,1	0,3	0,1	0,8
2028	45,4	35,9	9,4	13,3	1,4	1,0	0,1	0,1	0,1	-	0,9	0,3	0,1	0,5
2029	45,9	37,1	8,8	12,4	1,5	1,2	0,1	0,1	0,1	-	0,7	0,2	0,1	0,4
2030	46,4	38,0	8,4	11,8	0,4	0,0	0,1	0,2	0,1	-	0,4	0,1	0,1	0,2
Gns. 2031-35	49,0	41,4	7,6	10,8	2,0	1,6	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,4	0,1	0,1
Gns. 2036-40	51,1	45,1	6,0	8,6	2,6	2,2	0,2	0,2	0,1	-	0,5	0,4	0,1	0,1
Gns. 2041-45	51,6	47,3	4,4	6,3	3,2	2,8	0,2	0,2	0,1	-	0,4	0,3	0,0	0,0
Gns. 2046-50	49,7	46,8	2,9	4,3	3,6	3,2	0,2	0,2	0,0	-	0,3	0,3	0,0	0,0
Gns. 2051-55	45,1	43,3	1,8	2,6	4,2	3,9	0,1	0,2	0,0	-	0,3	0,2	0,0	0,0
Gns. 2056-60	33,7	32,8	0,8	1,2	5,1	4,8	0,1	0,1	0,0	-	0,2	0,2	0,0	0,0
Gns. 2061-65	17,1	16,9	0,2	0,3	3,7	3,5	0,0	0,1	0,0	-	0,1	0,1	0,0	0,0
Gns. 2066-70	4,9	4,9	0,0	0,0	1,9	1,8	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0

Anm.: Formue og udestående udbetalt 2020 angiver Feriemiddelfondens kapital primo året. Udbetalinger fra fonden og indbetalinger fra arbejdsgiverne til fonden omfatter pengesummen i løbet af de(t) angivne år.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

DREAM

Danish Research institute for
Economic Analysis and Modelling

DREAM

Landgreven 4

1301 København K

Tlf.: 25 26 27 60

info@dreamgruppen.dk

www.dreamgruppen.dk

